

ΕΣΤΙΑ

ΤΟΜΟΣ ΕΝΔΕΚΑΤΟΣ

1881

[ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ—ΙΟΥΝΙΟΣ]

ΤΙΜΑΤΑΙ ΦΡ. 6.—ΔΕΔΕΜ. ΦΡ. 8

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΕΥΛΟΓΙΟΥ ΚΟΥΡΙΑ
ΑΔΥΡΙΩΤΟΥ
ΑΥΣΩΝ ΑΡΙΘ.

ΑΘΗΝΗΣΙ

Γραφείον της Έστιας: Όδου Σαββαίου, 6.

1881

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
Μητροπολιτη
ΕΥΛΟΓΙΟΥ ΚΟΥΡΙΑ

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος ενδέκατος Μονεργή Εταιρία : 'Εν Ἀθήναις, σφ. 10, ἐν ταῖς ἑσπερίαις σφ. 12, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ σφ. 20. - Αἱ συνδρομαὶ ἀρχοῦνται ἀπὸ 1 ἑξαμηνίου ἑαυτοῦ ἑνὸς καὶ εἰς ἑξήμισιαν - Ἐπιμνηστὴς Διευθύνωνται : 'Ὀδὸς Σταδίου, 8 24 Μαΐου 1881

Ο ΙΑΤΡΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ

[Μυθιστορία Ι. Γουρφήνη. — Μετάφρ. Ἀγγελίου Π. Ἐγγου].
Ἐπιμνηστὴς εἰς σελ. 200.

Θ'
Τὰ σχίθεα τῆς Λουκίας.

Τὴν ἐπαύριον αὐγὴν, ἅμα ἐξυπνήσασα, ἡ Λουκία εἶδε τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν θάλασσαν, καὶ τῇ ἐφάνησαν ἄραια καὶ τὰ δύο ὡς ἄλλοτε ἤκουσε τὰς ἀηθόνας, καὶ τῇ ἐφάνη τὸ ἄσμα τῶν γλυκῶν, ὅσον αὐδέποτε. Μόλις εἶχεν ἀποκομισθῆ τὸ πρόγευμα, καὶ βῆμα σταθερὸν καὶ ἐσπουμένον ἤκούσθη. Ἀκούσασα δὲ τὸ γνωστὸν ἐκεῖνο βῆμα, ἔπειρ ἠδύνατο ν' ἀναγνωρίσῃ μεταξύ μυρίων, ἡ Λουκία ἠπόρησεν ὅτι συνησθάνθη τὴν συγγίνην ἐκείνην, ἣν ἔλεγε ὅτι εἶχεν αἰσθανθῆ ἡ Σπεράντζα, ὅτε ἀνεγνώρισεν ἐν τῷ κήπῳ τὸ βῆμα τοῦ Βαττίστα τῆς.

Μετά τινος στιγμῆς εἰσῆλθεν ὁ ἰατρὸς Ἀντώνιος μειδίων ὡς συνήλως, προστηγῆς καὶ διαπνέων, αὐτως εἰπεῖν, ἀγαθότητα δι' ὅλων αὐτοῦ τῶν πόρων. Ἦτο κοιμισσισπῆς, ἀλλὰ δὲν ἐφαινετο διὰ τοῦτο ἀσχημότερος εἰς τὴν Λουκίαν, διότι ὁ κοινωρτὸς ἐκείνος ἐμαρτύρει πόσῃν εἶχεν ἀνυπομονησίαν νὰ τὴν ἐπικνίδῃ.

— Εἶσθε πρότυπον ἀσθενοῦς, εἶπεν εἰσερχόμενος, καὶ πρέπει νὰ ἐκοιμήθητε λαμπρὰ, διὰ νὰ ἔχετε τόσον ὠραίαν ὕπν. Κυττάξετε πόσον εἰργάσθη διὰ σᾶς σήμερον τὸ πρῶτ.

Καὶ κατέλειπε τὴν κλίνην αὐτῆς δι' ἀγρίων ἀρωματικῶν φυτῶν.

— Αὐτὸ εἶνε θυμᾶρι, εἶπεν, αὐτὸ λεβάνδα, αὐτὸ ἀγριορῆθῆ μοσχολόλος, εὐωδέστερα ἀπὸ τὸ καλλίτερον μυρωδιῶν. Νὰ παραγγείλατε τὴν Χούτσινε νὰ σᾶς κάμῃ σακκάκια. Κανὲν μυρωδικὸν δὲν παραβάλλεται μ' αὐτό.

— ὦ, εὐχαριστῶ! εἶπεν ἡ Λουκία. Τί εὐμορφη μυρωδιά! Αὐτὰ τὰ ἔφη μοῦ ἐνθυμίζουσι τὰς πεδιάδας καὶ τοὺς πρασίνοὺς λόφους.

— Ἄν κάμετε ὅ,τι σᾶς συμβουλεύω, εἶπεν ὁ Ἀντώνιος, θὰ σᾶς χρησιμεύσουν μίαν ἡμέραν, ἔσταν θὰ ἦσθε μακρὰν, πολὺ μακρὰν, νὰ ἐνθυμῆσθε τὴν πτωχὴν μας Ἰνδιέρην.

— Μὴ μοῦ λέγετε νὰ φύγω, ἰατρέ! τόσον πολὺ ἠγάπησα αὐτὸ τὸ ἔσχημον παλαιόσπιτον, ὥστε θὰ προσπαθῆσω νὰ πείσω τὴν πετέρα νὰ τ' ἀγοράσῃ, καὶ νὰ τὸ μεταβάλλῃ εἰς ὠραίαν ἐξοχικὴν κατοικίαν. Ὅθ λυπηθῆτε νὰ μὲ ἔχετε γείτονα;

Τὴν πονηρὰν δ' ἐκφρασιν τοῦ προσώπου τῆς διεδέχθη μειδιάμα, εἰς ὃ ἀπήντησεν ὁ Ἀντώνιος διὰ σοβαροῦ καὶ σχεδὸν μελαγχολικοῦ βλέμματος.

— Τώρα, ἰατρέ, ἐλάτε νὰ καθίσατε πλησίον μου, καὶ μὴ σᾶς περῶσῃ ἡ ἰδέα ὅτι ἠμπορεῖτε νὰ φύγετε πρὸ δύο ὡρῶν. Ἔχω τόσα πράγματα νὰ σᾶς εἰπῶ, καὶ τόσα νὰ σᾶς ἐρωτήσω.

Ὁ Ἀντώνιος ὑπήκουσε καὶ ἡ Λουκία τῷ εἶπε σοβαρευμένη.

— Ἦ Σπεράντζα μοῦ ἐμίλησε περὶ αὐτῆς καὶ τοῦ Βαττίστα.

— Τὴ ἠξέδρω καὶ χαίρω πολὺ. Τῆς ἐδώκατε ὀάξρος, καὶ φαίνεται τώρα πολὺ ὀλιγώτερον δυστυχῆς. Ἀνέγνωσα κ' ἐγὼ πρὸ ὀλίγου τὴν ἐπιστολὴν τοῦ ἀτυχοῦς Βαττίστα.

— Πρέπει νὰ τοὺς βοηθήσωμεν, εἶπε ζωηρῶς ἡ Λουκία εἰπάτε μοι, τί πρέπει νὰ κάμωμεν; ὅ,τι μοῦ διηγήθη ἡ Σπεράντζα εἶνε ἀληθὲς βεβαίως; Ὁ Βαττίστας εἶνε καλὸς νέος;

— Ἐξάρετος, ἀπήντησεν ὁ Ἀντώνιος, di buona pasta, καθὼς λέγομεν ἡμεῖς οἱ Ἴταλοί. Τόσον ἡτυγος, τόσον ἀπλοῦς, ὥστε πολλάκις μὲ ἦλθεν ἀπορία, πῶς κόρη τόσον ζωηρὰ καὶ ἐξυπνη ὡς τὴν Σπεράντζαν ἠμπόρεσε νὰ τὸν ἀγαπήσῃ μὲ τόσον πάθος. Ἄλλ' εἶνε τρέλλα, μοῦ φαίνεται, νὰ ἐκπληττεταί τις διὰ ταιωῦτα πράγματα. Τὸ βέβαιον εἶνε, ὅτι ὅλη ἡ Βορδιγέρα τὸν ἐπαινεῖ, πρᾶγμα παράδοξον, ἠξέδρετε, εἰς μικρὰς πόλεις. Ὡς πρὸς τὴν ἀκρίθειαν τῶν πληροφοριῶν τῆς Σπεράντζας, δὲν δύναμαι νὰ σᾶς τὴν ἐγγυηθῶ. Δὲν τὴν κατηγορῶ ὅτι ἐν γνώσει σᾶς ἠπάτησεν—εἶνε ἀνίκανος νὰ τὸ κάμῃ—ἀλλὰ καὶ αὐτὴ καὶ ἡ μητέρα τῆς καὶ ὁ Βαττίστας καὶ τὰ τρία δέκατα τῶν κατοίκων τῆς Βορδιγέρας ἔχουν περὶ τῆς ὑποθέσεως αὐτῆς ἰδέας ἐσφαλμένας, τὰς ὁποίας εἶνε ἀδύνατον νὰ τοὺς ἀφαιρέσῃ τις. Ἐν πρώτοις πιστεύουν ὅλοι ἀδιστακτως, ὅτι ἡ μήτηρ τοῦ Βαττίστα, ἐγκαταλειφθεῖσα ἀπὸ τὸν σύζυγόν τῆς, πρέπει νὰ θεωρηθῆ ὡς χήρα—καὶ χήραν τὴν ὀνομάζουσι πραγματικῶς—καὶ ὁ υἱὸς τῆς ἐπομένως ὡς υἱὸς χήρας. Ἄλλ' αὐτὸ τὸ ἐννοεῖ ἴσως ὁ νόμος, ἀλλὰ δὲν τὸ λέγει. Ἐπειτα φαντάζονται ὅλοι, ὅτι τὸ γράμμα τοῦ δημάρχου τῆς Βορδιγέρας, διὰ τοῦ ὁποίου ἀνήγγελλεν εἰς τὸν Βαττίσταν ὅτι δὲν θὰ συναμβάνατο, ἀποτελεῖ ἐπίσημον τίτλον ὑπὲρ τοῦ Βαττίστα, διὰ τοῦ ὁποίου δύναται αἰ-

τὸς νὰ ζητήσῃ καὶ ἐπιτύχῃ τὴν ἐξαιρέσιν του. Ἄλλὰ καὶ εἰς αὐτὸ ἀπατῶνται. Ἡ ἐπιστολὴ τοῦ δημάρχου περιέχει γνώμην ἀτομικὴν, ἢ ὅποια δὲν ἔχει καμμίαν σημασίαν. Αὐτὴ εἶνε ἐν ὀλίγοις ἢ θάσις τοῦ Βαττίστα. Ἦτον ἀληθῶς ὁ ἀριθμὸς του μεγάλος τὸ κατ' ἀρχάς, ἀλλὰ τὰ πράγματα κατόπιν μετεβλήθησαν.

Ἡ Λουκία ἐφάνη μὴ ἐννοῦσα.
— Ὑποθέσατε, ὑπέλαθεν ὁ Ἀντώνιος, ὅτι ἡ ἐπαρχία τῆς Βορδιγέρας πρόκειται νὰ δώσῃ δέκα νεοσυλλέκτους διὰ τὸ ναυτικόν. Ὁ νέος ὅστις λαμβάνει τὸν ἀριθμὸν εἰκοσι νομίζει ὅτι ἀπηλλαγθή, καὶ ἀπαλλάσσεται ἀληθῶς κατὰ πᾶσαν πιθανότητα. Ἄν ὅμως ἐξαίρεθῶν οἱ δέκα πρῶτοι, ἄλλος διότι δὲν ἔχει τὸ ἀνάστημα, ἄλλος διότι δὲν ἐμφανίζεται, καὶ ἄλλος διότι ἔχει νόμιμον λόγον ἐξαίρεσεως, οἱ ἐπόμενοι ἀντικαθίστουσιν τοὺς ἐξαίρουμένους, διότι τὸ κράτος, βλέπετε, χοιρᾷζεται τοὺς δέκα του ναύτας, καὶ πρέπει νὰ τοὺς εὕρῃ ὅπως δῆποτε. Αὐτὸ συνέβη καὶ εἰς τὸν Βαττίστα· ἐξήρθησαν οἱ ἄλλοι καὶ ἦλθεν ἡ σειρά του. Ὅλοι ἠπατήθησαν, καὶ ὁ δῆμαρχος πρῶτος.

— Τώρα ἐννοῶ, εἶπεν ἡ Λουκία· καὶ ἂν κρίνω ἐξ ὧν λέγετε, ὑποθέτω ὅτι ἡ Σπεράντσα δὲν εἶχε δίκαιον κατηγοροῦσα τὴν διοικητὴν τοῦ Σάν Ρέμο, ὅτι ἐπεδίωξε τὴν δυστυχίαν τοῦ Βαττίστα ἀπὸ ἐκδίκησιν.

— Κ' ἐγὼ τὸ ὑποθέτω, ἀπεκρίθη ὁ Ἀντώνιος. Ἦνε ἀληθὲς καὶ ἀναμφισβήτητον, ὅτι ὁ διοικητὴς μας εἶνε ἐν μέρει μεροληπτικὸς καὶ ἀδίκος· ἀλλ' εἰς τὸ προκείμενον δὲν πιστεύω νὰ ἐνέχεται. Πρέπει νὰ ἤμεθα δίκαιοι καὶ πρὸς τοὺς ἐχθρούς μας.

— Ἦνε ἐχθρὸς σας ὁ διοικητὴς; ἠρώτησεν ἡ Λουκία μετὰ τινος φόβου.

— Ὡ, διόλου! Μολονότι ἔχω λόγους ν' ἀμφισβάλω περὶ τῆς εὐκρινείας τῆς φιλίας του, εἴμεθα κατ' ἐπιφάνειαν εἰς ἐξαιρέτους σχέσεις. Ὅσα εἶνε διηγηθῶ δὲ καμμίαν ἡμέραν εἰς τί ὀφείλω τὰς ἀγαθὰς του διαθέσεις. Τὴν δυναμῆζον ἐχθρόν μου μόνον ἐκ πολιτικῆς ἐπόψεως. Ἦνε φυσικῶς ὀπαδὴς κεκρυμμένος τοῦ δεσποτισμοῦ, καὶ ὀπαδὸς φανατικὸς. Ἀφορίζει ἀπὸ λύσαν ὅταν ὀμιλῇ περὶ τῶν φιλελευθέρων, κ' εὐχαρίστος ὅ' ἀπηγγέζον ἰδίαις χερσὶ τὸν ἔσχατον ἐξ αὐτῶν.

— Τί τέρας! ἀνέκραξεν ἡ Λουκία.

— Ἄν ἔμωσ τὸν κερύττω ἀθῶον εἰς τὴν ὑπόθεσιν τοῦ Βαττίστα, δὲν ἔχω λέξεις ἀρκετὰ ἡρμιείας διὰ νὰ ἐκφράσω τὴν ἀγανάκτησίν μου κατὰ τῆς ἀδικαιολογήτου σκληρότητος, τῆς βαρβαρότητος κἀλλιον εἰπεῖν, διὰ τῆς ὁποίας ἐξετέλεσε τὸν νόμον κατὰ τοῦ τυλαιώρου νέου. Τί λόγον εἶχε νὰ τὸν κρατήσῃ μίαν ἐβδομάδα δολοκλήρον εἰς τὰς φυλακὰς τοῦ Σάν Ρέμο, νὰ μὴ τὸν ἀφάρῃ κἀν νὰ ἴδῃ πρὸς παρηγορίαν του τὰς δύο ἀτυχεῖς γυναῖκας, καὶ νὰ τὸν στείλῃ ὑστε-

ρον εἰς τὴν Γένουαν μὲ συνοδείαν χωροφυλάκων;

— Τί ἀπανθρωπία! ἀνέκραξεν ἡ Λουκία, ἀπαστράπτουσα ἔχουσα τοὺς ὀφθαλμούς ἐξ ἀγανάκτησεως. Ἄν αὐτὴ του ἢ διαγωγὴ ἐδημοσιεύετο, ἢ οἱ κάτοικοι ἔστειλλον ἀναφορὰν εἰς τὴν κυβέρνησιν, βεβαίως ὄα ἐπαύετο.

— Ἀημονεῖτε ὅτι εἴμεθα εἰς τὴν Ἰταλίαν, εἶπεν ὁ Ἀντώνιος μελαγχολικῶς μειδιῶν. Τοιαῦται πράξεις γίνονται ἀναφανδὸν καὶ δημοσίᾳ. Οἱ διοικηταὶ, φιλτάτη μὲς δάξον, ἐκφράζουσι τὸ πνεῦμα τῆς κυβερνήσεως, καὶ ἐπομένως ἡ κυβέρνησις τοὺς ὑποστηρίζει καὶ τοὺς προστατεύει εἰς πᾶσαν περιστάσιν. Πῆξέστε δὲ ποῖον ὄα ἦτο τὸ ἀποτέλεσμα ἀναφορᾶς, ὁποῖαν λέγετε; Ὅα παρεμπέπετο εἰς τὸν διοικητὴν αὐτὸν, καὶ τότε ἀλλοίμων εἰς τοὺς ἀναφερομένους.

— Καὶ τί ὄα ἠμποροῦσε νὰ τοὺς κάμῃ αὐτός; ἠρώτησεν ἡ Λουκία.

— Ὅ,τι ἤθελεν. Ἐἴμεθα ὅλοι εἰς τὴν διάκρισίν του. Ἦμπορεῖ νὰ καλέσῃ ἐνώπιόν του ἀδαιρέτως τὸν τυχαῖον, νὰ τὸν ἐξυβρίσῃ, νὰ τὸν στείλῃ εἰς τὴν φυλακὴν ἢ νὰ τὸν κλείσῃ ἐντὸς φρουρίου, χωρὶς δίκην, χωρὶς οἰκονομικῆς νομικῆς διατύπωσης· ἠμπορεῖ νὰ κλείσῃ τὸ ἐργαστήριον ἐμπορίου καὶ νὰ τοῦ ἀφαιρέσῃ τὴν ἀδειάν του· ἠμπορεῖ νὰ γράψῃ δύο σειρὰς εἰς τὸ Γουβερνο, καὶ νὰ μὲ παύσῃ εὐθὺς, καὶ νὰ μ' ἐξορίσῃ μάλιστα ἀπὸ τὸ βασιλεῖον. Ἄν δὲν κάμῃ τίποτε ἀπὸ τῶν αὐτῶν, εἶνε ὅτι δὲν τὸ συλλογίζεται.

— Ἄλλ' αὐτὴ ἡ κατάστασις εἶνε ἀφόρητος! εἶπεν ἡ Λουκία.

— Ἀφόρητος ἀληθῶς, εἶπεν ὁ Ἀντώνιος, δι' ὅσους σκέπτονται. Ὅσοι δὲν σκέπτονται, καὶ αὐτοὶ εἶνε πάντες οἱ περισσότεροι, δὲν τὸ ἐννοοῦν. Ἦ ἀσημῶντος τῶν πολλῶν τοὺς ἀπαλλάττει συνήθως; ἀπὸ τὰς καταπιέσεις, καὶ ὁ ὕλικὸς βίος, αἱ ἀνάγκαι τῆς καθημερινῆς ζωῆς τοὺς ἀπασχολοῦν ἀρετὰ, ὥστε νὰ μὴ συλλογίζονται τίποτε ἄλλο. Ἐπειτα οἱ ἱερεῖς μας βεβαιοῦν ὅτι τὰ πάντα ἔχουσι καλῶς. Ἄλλ' ἰδοῦ, ἀπεμακρύνθημεν ἀπὸ τὸν Βαττίστα.

— Ἀλήθεια, εἶπεν ἡ Λουκία μειδιῶσα, τὸν ἐλησημόνησαμεν ἐντελῶς. Τώρα εἰπέτε μου, σὰς παρακαλῶ, τὴν γνώμην σας, πῶς ἠμπορῶ νὰ τὸν βοηθήσω ἀποτελεσματικώτερον.

— Δὲν βλέπω δυστυχῶς, εἶπεν ὁ Ἀντώνιος, εἰμὴ ἐν μόνον μέσον.

— Ποῖον; ἠρώτησεν ἡ Λουκία, βλέπουσα ὅτι ὁ ἱατρὸς ἐδίσταζε.

— Νὰ τοῦ προμηθεύσωμεν ἀντικαταστάτην.

— Νὰ πληρώσωμεν δηλαδὴ ἄλλον, διὰ νὰ ὑπηρετήσῃ αὐτὸ.

— Ἀκριβῶς. Ἄλλ' αὐτὸ δὲν γίνεται.

— Διατί; Ἦνε τότε ἀκριβοὶ οἱ ἀντικαταστάται; Ἄν ἠμπορῶ, τὸ κάμνω· προσέθηκεν ἡ εὐγενὲς κόρη. Ἀί! τί ἐκπλήττεσθε ἱατρῆ;

— Σὰς βιολογῶ ὅτι ἡ ἀγαθότης σας καὶ ἡ γενναϊότης σας μὲ ταράττουσιν κάπως.

— Ἄ! ἱατρῆ, ἱατρῆ! ὦραϊαν φιλοφροσύνην μοῦ κάμνετε! εἶπεν ἡ Λουκία μετὰ τινος πονηρίας. Δὲν εἶπαμεν τοσάκις ὅτι καθῆκον τοῦ πλοῦτου εἶνε νὰ βοηθῇ τὸν πτωχόν;

— Βεβαίως, εἶπεν ὁ Ἀντώνιος ἀνακτών τὴν ἀπάθειάν του. Χάρης τῷ Θεῷ ὑπάρχουσιν ἄνθρωποι, διὰ τοὺς ὁποίους ἡ ἀνάγκη τῆς ἀγαθοεργίας εἶνε δευτέρα φύσις.

— Αὐτὸ ἀκριβῶς ἐσυλλογίσθησιν πολλάκις διὰ σὰς, καὶ εἶχον δίκαιον νὰ τὸ συλλογισθῶ, εἶπεν ἡ Λουκία μετὰ φαιδρότητος ἀντιφασκούσης πρὸς τὰ δάκρυα, ἅτινα ἐπλήρουν τοὺς ὀφθαλμούς της. Καὶ δὲν ἔχετε δίκαιον σὰς νὰ λέγετε τὸ ἐναντίον. Νομίζετε, προσέθηκε ζωηρῶς, ὅτι εἶνε δύσκολον νὰ εὕρῃ τις ἀντικαταστάτην;

— Δὲν εἴμαι βέβαιος, ἀλλ' ἐλπίζω ὅχι. Ἦκουσα νὰ γίνεσθαι λόγος ἐσχάτως περὶ τινος ναύτου ἀπὸ τὸ Σπεδαλέττι, τοῦ ὁποίου ἔλθουν ἡ θητεία, καὶ ὅστις ὕλει, καθὼς ἔμαθα, νὰ καταταχθῇ ἐκ νέου.

— Ὅα ζητῆ ἀρὰ γε πολλὰ, διὰ νὰ γείνῃ ἀντικαταστάτης τοῦ Βαττίστα;

— Χίλια πεντακόσια εἰς χίλια δικτακόσια φράγκα, ὑποθέτω.

— Ἦδον δηλαδὴ εἰς ἀγγλικὸν νόμισμα;

— Ἐξήκοντα εἰς ἐβδομήκοντα λίρας.

— Δὲν εἶνε μέγανον τὸ ποσόν, εἶπεν ἡ Λουκία. Δὲν ἤξεύρω, ἂν ἔχω τὴν ποσότητα αὐτὴν τὴν στιγμὴν, ἀλλ' ἠμπορῶ νὰ τὴν εὕρω.

Ἦ μὲς δάξον παρεκάλεσε τὴν Χούτινις νὰ τῇ φέρῃ τὸ γραφεῖον τὰς ἀφοῦ δ' ἐξήτασε τὰ οικονομικὰ τὰς, εὐρέθη τὸ ἐνεργητικὸν αὐτῆς ἀνερχόμενον εἰς τοιαύτῳτα λίρας, δεκαεπτὰ σελήνια καὶ τινες πένας.

— Ὅα ζητήσω τὰ ἄλλα ἀπὸ τὸν πατέρα, εἶπεν ἡ νεάνις, καὶ τὸ ποσὸν δολοκλήρον ὄα ἦνε ἔτοιμον αὐρίον. Ἀκρυβάνετε τὴν καλωσύνην νὰ ἐπιληφθῆτε ἀμέσως περὶ αὐτῆς τῆς ὑποθέσεως, διὰ νὰ μὴ χάνωμεν καιρὸν;

— Ἐὐχαρίστως, ἀπήντησεν ὁ Ἀντώνιος. Ἐν πρώτοις ὄ' ἀναζητήσω τὸν ἄνθρωπον περὶ τοῦ ὁποίου μοῦ ὀμιλήσαν· καὶ ἂν ἀληθῶς ἔχῃ διαθέσιν νὰ ἀντικαταταχθῇ, τὸν στέλλομεν εὐθὺς εἰς τὴν Γένουαν μὲ πανήντα φράγκα διὰ τὰ ὀδοιπορικὰ του ἐξοδα. Τὸ ἐπίλοιπον τοῦ ποσοῦ τὸ ὁποῖον ὄα συμφωνήσωμεν ἠμπορεῖ νὰ κατατεθῇ εἰς χεῖρας προσώπου τινὸς ἐν Γένουᾳ, τοῦ προξένου τῆς Ἀγγλίας παραδείγματός χάριν, διὰ νὰ πληρωθῇ ὅταν γείνῃ ἡ ἀντικατάστασις. Τὸ πρᾶγμα ὄα βραδύνη ὀλίγον, διότι πρέπει νὰ ἐκπληρωθῶν μερικαὶ δικτυπώσεις· ἀλλὰ μὴν εἰπῆτε, σὰς παρακαλῶ, τίποτε εἰς τὴν Σπεράντσαν· δὲν πρέπει νὰ τῆς δώσωμεν πολλὰς ἐλπίδας, διότι ἂν ἀποτύχῃ τὸ σχέδιόν μας, ὄα αὐξήσωμεν τὴν λύπην της.

— Φρονεῖτε λοιπὸν ὅτι εἶνε δυνατὸν νὰ ἀποτύχωμεν; ἠρώτησε περίλυπος ἡ Λουκία.

— Βεβαίως, ἀπήντησεν ὁ Ἀντώνιος. Ἄν ὁ διοικητὴς ἀνακαλύψῃ αἴφνης τὸ σχέδιόν μας καὶ ἀποφασίσῃ νὰ τὸ ματαιώσῃ, ὄα νικηθῶμεν χωρὶς ἄλλο. Πρέπει ἐπομένως νὰ ἐνεργήσωμεν μετὰ τῆς μεγαλειτέρας περισκέψεως. Ὅα παραγγέλω δὲ ἐγκαίρως εἰς τὸν Βαττίστα καὶ εἰς τὸν ἀντικαταστάτην του νὰ μὴ διδῶσιν τὸ πρᾶγμα. Ἐπὶ τοῦ παρόντος ὄα γράψω σήμερον εὐθὺς εἰς τὸν καλὸν νέον δύο λέξεις ἐνθαρόνσεως.

— Ἐὐχαρίστως, εἶπεν ἡ Λουκία.

Βλέπουσα δὲ ὅτι ὁ ἱατρὸς ἠγείρετο, προσέθηκε· — Δὲν ἐτελείωσα ἀκόμη, ἱατρῆ· ἤθελα νὰ σὰς ἐρωτήσω ποῖν εἶνε ἡ μακρινὴ πολὺ μακρινὴ χώρα, εἰς τὴν ὁποῖαν εἶχε μεταβῆ ὁ Βαττίστα.

— Τὸ Σίδνεϋ.

— Κχι ἀπὸ τί ἀσθένειαν ἀπέθανεν ὁ πατὴρ τῆς Σπεράντσας;

— Ἀπὸ ἀσθένειαν, τῆς ὁποίας ἀδύνατον εἶνε νὰ φυλάξῃτε εἰς τὴν μνήμην σας τὸ φοδερὸν ἐπιστημονικὸν ὄνομα. Ἦνε νόσημα, τὸ ὁποῖον ἐμπαδίζει τὸν στόμαχον νὰ ἀφομοιώνῃ τὰς τροφὰς. Ἐπειδὴ δὲ οἱ πάσχοντες ζητοῦν νὰ τρώγουν αἰωνίως καὶ ὅμως καθημέριον χειροτερροῦν, οἱ ἄπλοὶ ἄνθρωποι φαντάζονται, ὅτι ἔχουν οἱ δυστυχεῖς ἐν πτηνῶν ἐντὸς τοῦ στομάχου των, τὸ ὁποῖον τρώγει τὴν τροφήν των. Αὐτὸ δὲν σὰς εἶπε καὶ ἡ Σπεράντσα;

— Ἀλήθεια. Εἰπέτε με ἀκόμη, σὰς παρακαλῶ, ἐξηκολούθησεν ἡ Λουκία, τί ὄα εἶπῃ ἡ φράσις; πηγαίνω εἰς τὸ δάσος, τὴν ὁποῖαν τόσον συχρὰ ἐπαναλαμβάνει ἡ Σπεράντσα;

— Ὅλοι μας σχεδὸν αἱ ἐνορίαι, ἀπήντησεν ὁ Ἀντώνιος, ἔχουν ἰδιουκτησίαν ὀλίγα δάση, τὰ ὁποῖα εἶνε πολὺ χρήσιμα εἰς τὰς πτωχὰς οἰκογενείας, διότι προμηθεύονται ἐξ αὐτῶν τὰ ξύλα των καὶ τὴν τροφήν τῶν ζώων των, καὶ πωλοῦν μάλιστα ἐξ αὐτῶν εἰς τοὺς εὐπορωτέρους. Τὸ κοπιώδες ἔργον τοῦ νὰ πηγαῖνον εἰς τὰ δάση ἔχουν αἱ γυναῖκες.

— Καὶ ἡ παναγία τῆς Λαμπροδοῦσας, περὶ τῆς ὁποίας ὀμιλεῖ ὁ Βαττίστας εἰς τὴν ἐπιστολήν του;

— Ἦνε προσώνημα σεβαστὸν, ἀπεκρίθη ὁ ἱατρὸς, εἰς τὸ ὁποῖον προσέρχονται εὐλαβῶς οἱ χωρικοὶ τῶν περιχώρων, ἐνεκα τῆς εἰκόνης τῆς Παναγίας, ἥτις, καθὼς διηγούνται, μετεφέρθη ἐκεῖ διὰ ὀνόματος ἀπὸ τῆν Λαμπροδοῦσαν, μικρὰν πόλιν μεσημερινοῦς τῆς Σικελίας. Ἦνε τοποθεσία τὴν ὁποῖαν ἀξίζει νὰ ἐπισκεφθῇ τις ἢ ἐκκλησία εἶνε κτισμένη ἐπὶ βράχου προεξέχοντος ἐν μέσῳ ἔρους ἀποκρήμου ὅθεν ἀναπτύσσεται βῆμα μεγαλοκρησπετάτη.

— Ἦθηλα πολὺ νὰ ἴδῶ τὸ μέρος, εἶπεν ἡ Λουκία.

— Τίποτε εὐκολώτερον, ὅταν δυναθῆτε νὰ ἐξέλθετε. Ἦ ἀπόστασις δὲν εἶνε μεγάλη, μάλιστα τὸς-

σάρων ὠρῶν δρόμος. Τὸ κατὰστημα ἔχει πολλὰ δωμάτια, διὰ τοῦς ἐπισκεπτομένους καὶ τοὺς ἀσθενεῖς, οἵτινες συχνάκις μεταβαίνουν ἐκεῖ χάρις εἰς τὸ ὑγιεινὸν τοῦ ἀέρος.

— Ἐπήγατε σὰς;

— Πολλάκις. Χθὲς ἀκόμη ἦμην ἐκεῖ. Ἀλήθεια! ἔμαθα ἐν μικρῶν ἰχνογράφημα διὰ σὰς... — ποῦ τὸ ἔβαλα;.. Ἄ! νὰ το, μέσα εἰς τὸ καπέλλο μου.

— Τί εὐμορφα εἶνε ζωγραφισμένον! ἀνεφώνησεν ἡ Λουκία. Ἄπὸ τοῦς λόγου; σὰς ἐνόησα, ὅτι οὐ ζωγραφίζετε. Τί ὠραῖον μέρος!

— Χαίρω πολὺ ὅτι τὸ θαυμάζετε, τὸ μέρος ἐνοεῖται καὶ ὅχι τὸ σχέδιον. Ἐλπίζω μίαν ἡμέραν νὰ τὴν κτήσῃ καλλίτερον ἢ ἰδική σας ζωγραφικὴ τέχνη. Ἀλλὰ πρέπει τώρα νὰ σὰς ἀφήσω, διὰ νὰ προφθάσω νὰ γράψω τοῦ Βαττίστα. Ἀναθλαπέμεθα λοιπὸν, signora.

Διερχόμενος τὸν κήπον ὁ Ἀντώνιος ἀπήντησε τὸν Σιρ Ἰωάννην. Ἐσταμάτησε δὲ, διὰ νὰ τοῦ ἀναγγείλῃ, ὅτι τὸ ἀνάκλιτρον, τοῦ ὁποίου εἶχε δεῖξει εἰς αὐτὸν τὸ σχέδιον, οὐκ ἦτο ἔτοιμον ἐν τὸς ἄλλων ἡμερῶν, καὶ ὅτι ὁ τεχνίτης ἐξεβίασε ὅτι οὐκ ἐγίνετο ἐντέλεστατον. Ὁ Σιρ Ἰωάννης ἐπανελάβε τὰς εὐχαριστήσεις του, καὶ κατεδέχθη μάλιστα νὰ ἐρωτήσῃ περὶ τῆς υἱείας τοῦ ἀμαξηλάτου, πρᾶγμα ὑπερ ἐδείκνυε πάντοτε ἰδιαιτέραν εὐγένειαν τοῦ βαρωνέτου πρὸς τὸν ἱατρὸν. Ὁ Πρόσπερος ἦτο εἰδὸς τι αὐτετέρου πεδίου, ἐφ' οὗ αἱ ἐμπόλεμοι δυνάμεις συνητῶντο εἰρηνικῶς. — Ὁ Πρόσπερος, ἀπήντησεν ὁ Ἀντώνιος, εἶχεν ἐγερθῆ πρὸ τίνος τῆς κλίνης, ἀλλὰ δὲν ἦτο ἐτι εἰς κατὰστασιν νὰ ἐπαναλάβῃ τὸ ἔργον του. — Ὅχι εἶχε τὴν καλωσύνην ὁ ἱατρὸς, ἠρώτησεν ὁ Σιρ Ἰωάννης, νὰ εἴπῃ εἰς τὸν ἀτυχῆ αὐτὸν νέον, ὅτι κατόπιν τῶν περὶ αὐτοῦ καλῶν πληροφοριῶν τοῦ ἱατροῦ, αὐτὸς, ὁ Σιρ Ἰωάννης, ἀπεφάσισε νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν λυπηρὰν ἐκείνην ὑπόθεσιν, εἰς ἣν εἶχε τόσον πολὺ διαπρέψει ὁ ἀμαξηλάτης; — Ὁ Ἀντώνιος ἀνεγνώρισεν ὅσον κάλλιον ἠδύνατο τὴν διὰ τῶν λόγων τοῦ βαρωνέτου ἀπευθυνομένην αὐτῷ φιλοφροσύνην, καὶ ἀπήντησεν ὅτι εὐχαρίστως ἤθελε διαβιβάσει εἰς τὸν ἀσθενῆ του τὴν εὐμενῆ ταύτην διαβεβαίωσιν. Καὶ οἱ δύο κύριοι ἐχωρίσθησαν λίαν εὐχαριστημένοι.

Τὴν ἑσπέραν ἡ Λουκία ἐξέθλασεν εἰς τὸν πατέρα της ἐν ἀλίγοις τὴν ἱστορίαν τοῦ ταλαιπώρου Βαττίστα. Εἶπεν εἰς αὐτὸν εἰς ποίαν λυπηρὰν κατὰστασιν εὗρισκετο, καὶ συνεπέρανε ἐπικαλουμένη χρηματικὴν καταβολὴν πρὸς βοήθειάν του. Ἡ αἰτήσις ἐγένετο ἀμέσως δεκτὴ. Ὁ Σιρ Ἰωάννης, γενναϊόδωρος ἐπίσης καὶ πλούσιος, σπανίως ἤρνετο χρήματα εἰς οἰονδήποτε, πολλὴ δὲ ἀλιγώτερον εἰς τὴν ἀγαπητὴν του θυγατέρα. Ἐν' ἀληθὲς ὅμως, ὅτι ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲν ἔλαβε μόνον χρήματα ἡ Λουκία παρὰ τοῦ ἀξιολόγου πατρὸς της, τὸ δαθὲν αὐτῇ προσὺν συνώδευσε ἄρματα ὅς ὅλος συμβουλῶν, ὅτι ἀνάγκη ἦτο νὰ ἐξε-

τάσῃ ἀκριθέστερον τὰ περὶ τοῦ χαρακτηροῦ τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ, ἵνα βεβαιωθῇ ὅτι ἦτο ἀληθῶς ἄξιος συνδρομῆς· διότι, ἔλεγε ὁ Σιρ Ἰωάννης, τί ἀπίθανον, ὁ ἀνθρώπος ἐκεῖνος νὰ ἦτο εἰς τὸν τεραχόποιον, τῶν ἀδικακόπως πολυεσῶν τῶν καθεστῶτα, περὶ ὧν τοσαῦτα εἶχον ἀκούσει ἀμφοτέρω ἐν Ῥώμῃ.

Πῶς δὲ βαρωνέτος, ἀπὸ τοῦ Βαττίστα λαμβάνων ἀφορμὴν, ἐξέφρασε τοιαύτην ὑπόνοιαν; Τὸ λάθος ἦτο τῆς Λουκίας, ἥτις σπεύδουσα νὰ δικαιολογήσῃ τὸν νέον αὐτῆς προστατευόμενον, εἶχε προσοχθῆσαι καθ' ἑνὸς τῶν ὀχυρωμάτων τοῦ πατρικοῦ ἐγκατάστατου. Ἰσχυρισμοὶ τινες τῆς ὡραίας ἀγγλίδος προσέβαλλον ἀμέσως τὸν διοικητὴν τοῦ Σιν-Ῥέμο, καὶ ἔφθανον μάλιστα ὑψηλότερον. Ὁ Σιρ Ἰωάννης, ὅστις ἐγνώριζεν ἑαυτὸν, ὡς γνωρίζουσι ἑαυτοὺς οἱ πλείστοι τῶν ἀνθρώπων, ἰσχυρίζετο ὅτι ἦτο πνεῦμα φιλελεύθερον, πρόθυμον εἰς συζήτησιν, ἐνῶ πραγματικῶς δὲν ἠδύνατο ν' ἀκούσῃ τὴν ἐλαχίστην κατὰστασιν οἰασθῆποτε καθεστῶτος κυβερνήσεως, οὐδ' οἴουδ' ἄποτε κἀν τῶν ὑπαλλήλων της, χωρὶς ν' ἀνατριχιάσῃ ὡς ἀκανθόχοιρος καὶ ν' ἀποκρούσῃ πάραυτα πᾶσαν εἰς τὸν ἐγκέφαλον αὐτοῦ εἰσαγωγὴν οἰκισθῆποτε νεωτεριστικῆς ὡς πρὸς τοῦτο ἰδέας. Οἱ ὑπαινιγμοὶ δὲ τῆς θυγατρὸς του τοσαῦτο μάλλον τὸν ἐξέπληξαν, ὅσον οὐδέποτε ἄλλοτε εἶχεν ἀκούσει τὴν Λουκίαν ἐνδιαφερομένην ὑποσθῆποτε περὶ πολιτικῆς, καὶ ἤργισεν ὀφρακινόμενος ἀποστασίαν ἐν τῇ ὑποθέσει ἐκείνῃ, ἥς ἡ κόρη του παρίστατο ὑπερμαχος. Διὰ τοῦτο ὑψῶν τὴν φωνὴν του πολὺ πλέον τοῦ συνήθους τόνου τῶν μετὰ τῆς ἀγαπητῆς του θυγατρὸς συνομυλῶν του, εἶπε, κατὰλήγειν τὴν οἰκίαν του:

— Ὡς πρὸς τὰς ἀνοήτους ἐπιταγὰς σου κατὰ τῆς κυβερνήσεως, φιλιότη μου Λουκία, συγγώρησέ μου νὰ σοῦ εἴπω, — καὶ εἶπέ το σὲ παρακαλῶ εἰς τὸν ἱατρὸν Ἀντώνιον, ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ ὁποίου, εἶμαι βέβαιος, τὰς ἐσυναξέας — ὅτι καὶ ὅστις ἔχει καλὴν σύστημα δημοτικῆς διοικήσεως, ὡς ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον λειτουργεῖ, καλῶς παρετήρησα, εἰς αὐτὴν τὴν τόπον, τὸν ἑαυτὸν του μόνον πρέπει νὰ αἰτιᾶται, ἂν δὲν ἐπανορθοῦνται ταχέως μικρὰ παραδικαὶ κατὰχρήσεις ὁποῖαι γίνονται εἰς ὅλας τὰς κοινωνίας.

Οἱ λόγοι οὗτοι ἀπετέλουν προσφιλεῖς τοῦ Σιρ Ἰωάννου ἀπόφθεγμα, ὑπερ εἶχεν οὗτος τεταμιευμένον καὶ ἐξυμνόντιζον ὁσάκις ἐπερίσσευε σοφίας. Τίνα δὲ λόγον εἶχεν ὁ βαρωνέτος νὰ φρονῇ ὅτι ἡ δημοτικὴ διοίκησις τῆς Βαρδιγέρας ἦτο ἐξαιρετικὴ; Τοῦτο δὲν δυνάμειν νὰ ἀνκαλύψωμεν, διότι ὁ ἀξίωμα Σιρ Ἰωάννης οὐδέποτε εἶχε λάβει τὸν κόπον νὰ ἐρευνήσῃ περὶ τούτου, ἐκτὸς ἂν παρεδέχετο ὅτι σύστημα ἐκπροσωπούμενον ὑπὸ εὐθύμων χωρικῶν, ὁποῖος ὁ δῆμαρχος καὶ τινες δημοτικοὶ σύμβουλοι οὗς εἶχε γνωρίσει, ἦτο ἀναντιρρήτως πωτήριον.

Ἡ Λουκία, ἥτις πολλάκις εἶχε πειραχθῆ κατὰ

τὸν διάλογον ἐκείνον, οὐδὲν ἄλλο ἀντέταξεν εἰς τὴν ῥητορίαν τοῦ πατρὸς της ἢ εὐλαχῆ μόνον σιωπῆν — τὸ ἀσφαλτέτατον ἴσως μέσον πρὸς καταπράυνσιν τῆς εὐερεθίστου εὐαισθησίας τοῦ βαρωνέτου. Δὲν ἔκρινε δ' ἐπίσης ἀναγκαῖον νὰ ἐπαναλάβῃ τὴν δημηγορίαν τοῦ πατρὸς της πρὸς τὸν ἱατρὸν Ἀντώνιον, ὅστις ἤλθε τὴν ἐπαύριον νὰ τῇ ἀναγγείλῃ φαιδρὸς ὅτι ἐκείνη πρὸ πολλοῦ ἀνωτομότως περιέμενε, τοῦτέστι ὅτι εὗρεθῆ ὁ ἀντακαστάτης τοῦ Βαττίστα, ἀπὸ χιλίων τετρακοσίων φράγκων, καὶ ἦν ἔτοιμος ν' ἀναχωρήσῃ τὴν ἐπαύριον εἰς Γένουαν. Οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς Λουκίας ἐξέφρασαν κάλλιον τῶν λόγων αὐτῆς τὴν εὐνομοσύνην της, ὅτε παρέδωκεν αὐτῇ τὰ χρήματα εἰς τὸν ἱατρὸν ὅπως τὰ καταθέσῃ παρὰ τῇ ἐν Γενούῃ ἀγγλῷ προξένῳ. Ἦσαν εὐτυχεῖς ἀμφοτέρω ἐπὶ τῇ εὐτυχίᾳ ἣν παρέχον εἰς τοὺς ἄλλους, καὶ ὁ Σιρ Ἰωάννης αὐτὸς ἐχάρη τὴν ἡμέραν ἐκείνην, λησμονήσας γενναίως πᾶσαν κυβερνήσιν καὶ πᾶσαν δημοτικὴν διοίκησιν.

[Ἐπιτελεσθέντος]

Ἐν τῇ Κλεισίᾳ δημοσιεύεται ἀπὸ τίνος γρόνου μελέτημα παραπομπῶν περὶ Κερκύρας τοῦ κλεινοῦ Γερμανοῦ ἱστοριογράφου καὶ ποιητοῦ Φερδινάνδου Γρηγοροβίου. Τοῦ ὠραίου τούτου ἔργου μεταφράσαμεν εἰς τὴν στήλῃ τῆς «Ἐστίας» τὸ Β' μέρος, τὴν καὶ μάλλον ἐνδιαφέρουσαν ἰδίως περιγραφικὴν, μεταφρασθῆν ὑπὸ τοῦ διδάκτορος κ. Σπ. Παπαγεωργίου.

ΚΕΡΚΥΡΑ

[Μελέτημα Φερδινάνδου Γρηγοροβίου.]

Ἡ Κέρκυρα, ἔχουσα πρόσωπον Ἰαννοῦ, βλέπει πρὸς τὴν Ἀνατολᾶς καὶ πρὸς Δυσμάς. Ἐνεκα τῆς ἱστορικῆς ταύτης ἐπαφῆς Ἑλλάδος καὶ Ἰταλίας, δι' ἧς τὰ ὕδατα τοῦ Ἰονίου μίσγονται τοῖς ὕδασι τοῦ Ἰονίου, φυσικῶν φαίνεται, ὅτι τὰ ἔθνη αὐτοῦ ἀμφοτέρων τῶν ἡμισφαιρῶν τοῦ ἀρχαίου κόσμου παρ' ἄλληλα εἰρηνικῶς ἐξανακλουθῶσιν ὑπάρχοντα. Ἐνῶ ἐπὶ τῆς ἡπειρωτικῆς ἑλληνικῆς χώρας κοινὴν σεirá ζένοιον λαὸν ἐγκατέστη, ἡ νῆσος αὐτῇ δὲν ἐπέδεν εἰμὴ τὴν εἰς αὐτὴν μεταβάστασιν τῶν ἰταλῶν νεοπολιτανῶν καὶ ἐνετῶν. Ἡ λατινικὴ φεουδαλικὴ ἀριστοκρατία ἐγένετο κυρία τῶν ἀρίστων γαιῶν τῆς Κερκύρας καὶ κατέστησε φέρου ὑποτελεῖς χωρικοὺς καὶ τὸ ἐγγύριον στοιχεῖον. Παρὰ τὴν βυζαντικὴν ἔσθη ἡ Ῥωμαϊκὴ ἐκκλησία, ἐκείνην περιορίζουσα, κατ' ἀρχὰς μάλιστα πιέζουσα. Οἱ Ἀνθηγαυοὶ εἶχον ἤδη ἐδράση ἐνταῦθα λατινικὴν ἀρχιεπισκοπὴν, τῷ δ' ἑλληνικῷ μητροπολίτῃ ἐπέτρεψαν μόνον τὸν τίτλον Πρωτοπρεσβυτέρου. Ἡ ἐνετικὴ δημοκρατικὴ ἐξουσία ὄθησε τὸ αὐτὸ, ἐφείδετο ὅμως μάλλον τῶν Ἰονίων, καὶ αἰετοπερὶ ἐφῆρμον ἐν Ἀνατολῇ τὴν αἰσθητικὴν τῶν κρατῶν ἀρχὴν τῆς ἀνοχῆς. Προνόμια ἐπροστάτευον τὴν ἐθνικότητα καὶ τὴν λατρίαν τῶν Ἰονίων καὶ ἐπειδὴ ἡ ἀνατολικὴ ἐκκλησία ἔμεινεν ἡ ἐπικρατοῦσα παρὰ τοῖς κατοίκους τῶν νήσων, ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα ἐπροστάτευθη παρ' αὐτῆς. Ἡ ἐκκλησία αὐτῇ μάλιστα ἐντείνεται 1817 ἐπανέλαβε τὰ πρῶτα αὐτῆς δίκαια, ὡς

ἰόνιος τοῦ κράτους ἐκκλησία, ἡ δ' Ἰταλικὴ γλῶσσα μόνον τῷ 1852 ἐπαύσατο οὕσα ἐπίσημος. Ἡ ἑλληνικὴ συνείδησις ὑπὸ τὴν ξένην λατινικὴν κυριαρχίαν διετηρήθη ἐπίσης παρὰ τοῖς Ἰονίοις ἀμαίαια, ὡς ἐν Ἀττικῇ καὶ Μορῆ, οὐδέποτε ἀπολέσασα τὴν ἐνότητα αὐτῆς μετὰ τῆς μεγάλης ἑλληνικῆς οἰκογενείας. Ἡ ἀγάπη τῆς κοινῆς πατρίδος ἄλλως εἶναι ἡ λαμπροτέρα τῶν ἀρετῶν ἀπάντων τῶν Ἑλλήνων. Οὐδέποτε ἑλληνικὴ τις ἐπαρχία ἤθελε προτιμήσῃ, ἀνταλλάσσουσα τὴν ἔσθη καὶ πιέζουμένην καὶ κακοδαιμονοῦσαν πατρίδα, νὰ υἱοθετηθῇ ὑπὸ ξένης χώρας, ὡς τοῦτο ἐπραξάν γερμανικαὶ τινες ἐπαρχίαι.

Ῥώμη καὶ Βυζάντιον, λατινισμὸς καὶ ἑλληνισμὸς εἰσι πολιτικαί, ἐκκλησιαστικαὶ καὶ ἔθνηκαὶ δυνάμεις, ἀς δὲν δύνανται τις νὰ συγχέῃ. Ἡ Ἐνετικὴ ἐκυρίευσεν καὶ ἀπεμύζουσα χώρας, ἀλλ' οὐτε τὴν ἰσχὺν οὐτε τὴν ἀρχὴν ἔσχε νὰ ἐκρωμαίτη τοὺς Ἑλληνας. Ὁ ἑλληνικὸς πολιτισμὸς ὡς ἐν τῇ ἀρχαιότητι οὕτω καὶ ἐν τῇ μεσαιῶνι ὑπερέβησε τοῦ Ῥωμαϊτικοῦ μετὰ τὴν πτώσιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὑπὸ τὴν τουρκικὴν κυριαρχίαν ἐφυγαδεύθη, προστασίαν ἱκετεύων, εἰς τὴν Ἑσπερίαν, καὶ ἐνταῦθα ἔτυχε θορύμβου, ἀφ' οὗ χρονολογεῖται νέος πολιτισμὸς. Ὁ πρῶτος ἐνθουσιώδης φιλελληνισμὸς ἔλαβεν ἀρχὴν ἐν τῇ Δύσει, ὅπου ἡ Ἑλλάς εὗρε τὴν ἀνάστασιν καὶ συνέχισεν τὸν γραμματικὸν αὐτῆς, καὶ ἡ μόνη δυνατὴ συμφιλίωσις μετὰ τῷ Βυζαντίῳ καὶ Ῥώμῃ ἐπραγματώθη ἐν τῇ Ἰταλοελληνικῇ ἀναγεννήσει. Τότε ἡ Κέρκυρα ἀπέβη ὁ σταθμὸς τοῦ πρὸς δυσμάς φεύγοντος Ἑλληνισμοῦ καὶ οὕτως ἀνευθύνθη ὑπὸ νέον μορφήν ὁ μῦθος τοῦ Ὀδυσσεῦς, διότι αὐτὸς ὁ ναυαγὸς Ὀμήρος καὶ μετ' αὐτοῦ οἱ σοφοὶ καὶ ποιηταὶ τῆς Ἑλλάδος ἐξενίστησαν ἐν Κερκύρᾳ.

Καὶ ἡ Ἐνετικὴ ἀκριβῶς ἐπειδὴ ἤρχε τῶν Ἰονίων, ἐπροστάτευσε τὸν ἑλληνισμὸν. Ἐν Παταύφῳ ἐντείνεται 1807 ἤνοι ἐλληνικὴ σχολή ἐν Ἐνετικῇ συνέσθη τῷ 1500 ἡ ἑλληνικὴ Ἀκαδημία (Νεοακαδημία) καὶ βραδύτερον τὸ ἑλληνικὸν ἐκπαιδευτήριον τῆς κοινότητος. Ἄλδος ὁ Νικαυότιος ἐξέδιδεν ἐκεῖ τύποις τοῦς ἑλληνας συγγραφεῖς καὶ ταῦτοχρόνως ἐργάζετο ὁ κερκυραῖος ἑλληνοτῆς Σοφιανός, εἰς τῶν θεμελιωτῶν τῆς νέας ἑλληνικῆς διαλέκτου.

Ἐν τῇ ἀρχαιότητι ἡ νῆσος τῶν Φαιάκων δὲν ἐδοξάσθη δι' ἐξόντων ἔργων γραμματικῶν καὶ τέχνης, ἀπὸ τοῦ ἱσ' αἰῶνος ὅμως μετέσχε, σὺν ταῖς ἀδελφαῖς νήσοις τοῦ Ἰονίου, ἐνδόξως τῆς πνευματικῆς τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους ἀναγεννήσεως. Ἡ ἑλληνικὴ σχολὴ αὐτῆς ἡμιλλᾶτο ταῖς ἐν Κωνσταντινουπόλει, Ἰωννίνους, Ἀθήναις, Βουκουρεστίῳ — ποιηταὶ καὶ φιλόλογοι ἐκάσμησαν αὐτῇ, ὡς ὁ Δάσκαρος καὶ ὁ Σοφιανός, οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου τοῦ Λασκάρεως, ὡς ὁ Τριβόλης καὶ ὁ Ἐπαρχος Ἀντώνιος, ὃ ἐπέστειλεν ὁ Μεγάλλης. Ἐν ἔτει 1857 συνέστη ἐνταῦθα ἡ πρώτη νεοελληνικὴ Ἀκαδημία, ἥτις διετηρήθη μέχρι τοῦ

1716, και πάλιν ανέζησε τῆ 1732. Καθὼς ἐν συμπασῇ τῇ Ἑλλάδι, οὕτω καὶ ἐνταῦθα νέαν ἐπίδοσιν ἔλαβον τὰ ἑλληνικὰ γράμματα ἀπὸ τοῦ Π³ αἰῶνος· ἡ Κέρκυρα ἐτιμήθη διὰ τῶν ἐπιστημονικῶν προδόντων τῶν πολιτῶν αὐτῆς Βύργενου τοῦ Βουλγάρου καὶ Νικηφόρου τοῦ Θεοτόκη.

Τῆ 1808 ανέζησε καὶ πάλιν ἡ Ἀκαδημία, ὡς Ἰόνιος, ἐξ αὐτῆς δὲ προήλθε ἐκακίδεκα ἔτη βραδύτερον τὸ ἑλληνικὸν πανεπιστήμιον, οὗ πρῶτος πρύτανης ὑπῆρξεν ὁ ὀνομαστὸς φιλέλληλ Ἰωάν. Γόλφορδ. Ὁ Μουστοξύδης ἐδίδαξεν ἐν αὐτῷ πλὴν δὲ τῶν ἀρχαιολογικῶν ἐρευνῶν τῆς πατρίδος αὐτοῦ, διέπραξε καὶ ὡς κριτικὸς τῶν ἑλλήνων συγγραφέων, μεταφραστὴς ἑλλήνων ἱστορικῶν εἰς τὴν ἰταλικὴν γλῶσσαν καὶ ἰδρυτὴς τοῦ σπουδαίου περιοδικοῦ «Ἑλληνομνήμωνος». Βύκαρπον κέντρον τῆς ἐπιστημονικῆς μορφώσεως ὄλησ τῆς Ἑλλάδος ὑπῆρξε τὸ πανεπιστήμιον τῆς Κερκύρας μέχρι τοῦ 1865, ὅτε ἠνώθη τῷ πανεπιστημίῳ τῶν Ἀθηνῶν (1). Μνημονεῖον ἐνὸς μαθητοῦ τοῦ Μουστοξύδου, τοῦ κ. Ῥωμανοῦ, καθηγητοῦ τῆς ἑλληνικῆς φιλολογίας ἐν τῷ αὐτόθι Γυμνασίῳ, ἔστι τὰς γνώσεις αὐτοῦ ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῶν Ἰονίων, δι' ὧν δύναιται νὰ συντελέσῃ τὸ ἔργον τοῦ διδασκάλου αὐτοῦ, ἀπέδειξε καὶ διὰ τῆς ἐν ἔτει 1870 δημοσιουβελίσης μεταφράσεως τοῦ Γρατικανοῦ Ζώρζα τοῦ Χόφφ, ἧς προέταξεν εἰσαγωγὴν, εὐραϊκὴν μάθησιν μαρτυροῦσαν. Ἦν τὸν Ῥωμανὸν θεωροῦν ὡς τὸν ἀντιπρόσωπον τῆς ἐπιστημονικῆς ἀξίας, ἧς τὸ ὕψιστον σημεῖον ἡ Κέρκυρα ἐφύλαξε διὰ τοῦ Μουστοξύδου, ὁ αὐτὸς μὲν παριστᾷ τὴν διεθνή θέσιν τῆς νήσου, ὡς σταθμὸν μεταξὺ τοῦ ἐξ Ἑλλάδος καὶ ἐξ Ἑσπερίας πολιτισμοῦ. Πάντες οἱ λόγοι τῆς Ἑσπερίας, Ἕλληνοί, Ῥωμανοί, Ἀγγλοί, Ἰταλοί, εἰς τὴν Ἑλλάδα μεταβαίνοντες, καὶ τὴν Κέρκυραν προσεγγίζοντες, ἀναζητοῦσι τὸν Ῥωμανὸν, ὅστις, ὡς γνωστὸν, διατελεῖ ἐν σχέσει πρὸς τὸν Κούρτιον, ὡς διετέλει καὶ πρὸς τὸν Χόφφ, ἐπίσταται τὰς γλώσσας τῆς Δύσεως, γινώσκει τὴν Ῥώμην καὶ ἀγαπᾷ τοὺς Ἰταλοὺς. Οὕτως ἐτίμησα ἐν αὐτῷ τὴν ἀντιπρόσωπον τῆς συνεχιζομένης πνευματικῆς ἐνότητος τῶν Ἰονίων μετὰ τῆς μεγάλης ἐν τῇ πολιτισμῶ γῶρας τῆς Ἑλλάδος, ἧς τὰ πανεπιστήμια ἐπαίδευσαν τοὺς εὐφροσάτους αὐτῆς ἀνδρας.

Πρωταρχοὶ θεωροῦνται οἱ Ἴονιοι καθόλου παρὰ τῶν λοιπῶν Ἑλλήνων, οἵτινες τοὺς Ἰταλοὺς καὶ τὴν γλῶσσαν αὐτῶν δὲν ἀγαπήσιν (1)· ἐπειδὴ αἱ ἱστορικαὶ αὐτῶν σχέσεις πρὸς τὴν Ἰταλίαν ὑπέροξον λίαν διάφοροι ἢ αἱ τῶν Ἑπτανησίων. Ἡ ἀνάμνησις τῆς λατινογαλλικῆς ἐπιδρομῆς καὶ ὁ φεουδαλισμὸς δὲν συνδέθησαν ἐν τῇ λοιπῇ Ἑλλάδι τῷ συναισθηματικῷ ἐγνημοσύνῃς ἐπὶ προστασίᾳ κατὰ τῆς βαρβαρότητος καὶ ἄλλοις εὐεργετήμασιν, ἀλλὰ τῇ ἀναμνήσει βίαιας διακλύσεως καὶ καταστραφῆς τῆς ἐθνικῆς παρουσίας. Ἐν Κερκύρᾳ ἀπειναντίας πάντοτε ἐνόμιζον ὅτι εὐρισκό-

μην ἐν Ἑλλάδι μετὰ παντὸς λογίου ἠδυνάμην νὰ ἑμιλῶ ἰταλιστῆ. Πλείους τῶν 4000 Ἰταλῶν συζῶσι τοῖς ἑλλήσιν ὡς καθολικὴ κοινότης, ἧς κεφαλὴ εἶναι ὁ λατινεπίσκοπος. Ἄλλοις ἢ οἱ μεμνημένοι Ἕλληνοί ἐν Κερκύρᾳ ἀποτελοῦσι ἐνταῦθα οἰνοὶ ζῆλον τῆς ἱστορίας τῶν αἰώνων, καὶ κατὰ συνέπειαν νομίμως ἐγκατεστημένον ποιεῖν τοῦ λαοῦ. Προβλέπομεν ὅμως ὅτι συνέπειαι τῆς ἐνώσεως τῆς Κερκύρας μετὰ τῆς Ἑλλάδος ἔσται ἡ βαρμικαία συγγένεσις τοῦ ἱστορικοῦ τοῦτου στοιχείου ὑπὸ τοῦ ἑλληνισμοῦ.

Τὴν κοσμοπολιτικὴν διεύθυνσιν τῆς Κερκύρας ἐνισχύει πολυάριθμος Ἰουδαϊσμός. Πότε οἱ Ἑβραῖοι μετενόησαν εἰς τὴν νῆσον, τὸ ἐν Ἀνατολῇ Ἑλλάδι αὐτῶν, οὐ δύναμαι εἰπεῖν, τῆς ἱστορίας τῆς Ἰονίου αὐτῶν διαστοχῆς οὐσης σκοτεινῆς. Οἱ ἄνθρωποι οὗτοι ἤλθον κατ' ὁμάδας φυγάδες ἐκ τῆς ἀνατολῆς. Κατὰ τὸν 18^{ον} αἰῶνα Βενιαμὶν ὁ ἐκ Τουδέλης ἕνα μόνον Ἰουδαῖον εὗρεν ἐν Κερκύρᾳ· διὸ προκλήρομαι ὅτι βραδύτερον ἤρξαντο μεταναστεύοντες ἐκεῖσε κατὰ συνέπειαι τῆς ὑπὸ τῶν λατίνων σταυροφόρων καταλύσεως τῆς βυζαντινῆς αυτοκρατορίας. Ἐπὶ τῶν Ἀδελφωτῶν ἠρμολοῦντο πολλοί, τῶ δὲ ἀρχαιότερον προνόμιον αὐτῶν χρονολογεῖται ἀπὸ τοῦ 1323, Τριάκοντα ἐξ ἐνικυτοῦ βραδύτερον θεωροῦντο ἤδη τοσαύτων ἰσχυρῶν, ὥστε μεταξὺ τῶν πρεσβυτῶν τῆς Κερκύρας πρὸς τὴν Ἑνετικὴν Γερουσίαν, τὴν παραδοῦσαν αὐτῇ τὴν Νῆσον, ἀναφέρεται καὶ εἰς Ἰουδαίους, ὁ Δαβὶδ Σέμος. Οἱ Ἕλληνοὶ ἐκακοποιοῦν αὐτοὺς λιθοβολοῦντες καὶ κλέπτοντες, καὶ τὰ νεκροσχεῖα αὐτῶν βλέπτοντες· μῦθος τις μάλιστα κικεντρῆσθαι ἔλεγε τὴν Κέρκυραν γενέτηρον Ἰουδα τοῦ Ἰσακράτου. Τὴν 18^{ον} αἰῶνα ἐπεδείκνυτο τῷ ἄγγλῳ Βιρόμτουν, οὗ ἐν τῇ νήσῳ, ἀλλ' ἐπὶ τῆς ἀπέραντι ἡπειρωτικῆς παραλίᾳς, κατεκείλην τι, ὡς ὁ τόπος οὗτος περιέργως δὲ κατόπιον μετετέθη εἰς τὴν κόμην τῆς Κερκύρας Ἰσακράν, ἧτις ἀναμνηστικῶς ἔχει τὸ ὄνομα τῆς δημοτικῆς Σερβίας. Οὕτω συνδέθη ἡ Ὀδύσσεια τῷ Ἰουδαϊσμῷ! Ἡ Ἑνετία τῆ 1400 ἀπηγόρευσε τὸν λιθοβολισμὸν τῶν Ἰουδαίων, ἐπέβαλεν ὅμως αὐτοῖς ἀντὶ τούτου φέρειν 300 δουκάτων· ἀλλ' οἱ Ἰουδαῖοι, προδότημασιν νὰ λιθοβολῶνται «μετρίως» παρὰ νόμισμασιν γρήματα. Ἡ δημοκρατία ἐξηκολούθησε προστατεύουσα αὐτοὺς, καὶ ὅτε ἐν ἔτει 1531 ἀπεδίωξεν τὸν χωρὸν αὐτῆ· πάντας τοὺς Ἰουδαίους, μόνους τοὺς ἐν Κερκύρᾳ ἐξήρσατε. Ὁ στρατάρχης Νούλεμβουργ ἐπίσης ἠνάγει αὐτοὺς, ὁ δὲ Κίρκεβαλλ λέγει ὅτι ὅπως τιμῆσθαι τὴν ἀνδρείαν, ἣν ἐπέδειξαν κατὰ τὴν τουρκικὴν πολιορκίαν, ἀνέμασεν ἐν τῶν φρουρῶν τῆς νήσου Ἀβραάμ. Ἐπει 1760 ἠρμολοῦντο 1171 Ἰουδαῖοι ἐν Κερκύρᾳ, ὧν πολλοὶ πλουσιώτατοι. Τανῦν ὁ πληθυσμὸς τῶν ἀνέγεται εἰς 5000· ἡ Κέρκυρα λιπὸν ἔχει λιγνὸν ὕλην πρὸς ἀνάπτυξιν τοῦ ἰουδαϊκοῦ ζητήματος, ἐνδὲν ἄν-

κύνθη μόλις 300, ἐν Κερκύρᾳ περίπου 40, καὶ ἐν τῇ λοιπῇ Ἑλλάδι ὀλίγοι Ἑβραῖοι βιοῦσιν. Ἐπὶ τῆς γαλλικῆς κατοχῆς ἀφροσύνη ἀπ' αὐτῶν τὸ κίτρινον ἀτυμωτικὸν ἐμβόλημα, οἱ δὲ Ἀγγλοὶ ἀνήγειραν ἐνταῦθα, ὡς καὶ ἐν Ζακύνθῳ, τὸ Γέκτο. Ἔνε τμήμα εὐρύχωρον μετὰ καλὰς οἰκοδομὰς καὶ ὁδοῦς.

Καὶ τέταρτον στοιχεῖον ἐκ τῆς ἡπειρῶν ὁρμώμενον ὑπάρχει ἐν Κερκύρᾳ, τὸ ἀλβανικόν· ἀλλὰ τοῦτο ἀπλῶς φιλοξενεῖται ἐνταῦθα, διότι ἡ Ἑπτανήσος οὐδέποτε ἔλαβε πείραν, ὡς ἡ Ἀττικὴ, ἡ Βοιωτικὴ, ἡ Κόρινθος, ἡ Ἑβσοικὴ, ἡ Ἰδρυ καὶ ἄλλαι νῆσοι, μετὰ τῶν ἀλβανικῶν μεταναστάσεων. Καὶ αὐτὸς ὁ φοβερὸς Ἀλῆπασας δὲν κατόρθωσε νὰ δεσποσῇ τῶν Ἰονίων νήσων. Μόνον φυγάδες ἡπειρωταὶ κατοικήθησαν ἐν τῇ νήσῳ, καθεκάστην δὲ προσέγγονται ἀλβανοὶ ὡς ἐργάται ἢ ἔμποροι. Τοὺς ἀναγκάζει τις ἀμέσως οὐ μόνον ἐκ τῆς ἐνδυμασίας ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ ἰδιόχροντος φυλετικοῦ τύπου. Ἀφροντίς καὶ διαφροσύνη βηματίζει καὶ ὁ πενήστερος Ἀλβανός, ὡς ἐν εἶχεν ἀπὸ τῶν ἀνταγωγῶν ἢ συναισθημάτων τῆς πλαστικῆς αὐτοῦ ἀρχῆς, φέρων δασύτριχον κάπαν, ἐρυθρὸν φέρον, περικνημίδας καὶ ἀγκυλωτὰ πόδια. Ὡς ζῶν φορητὸν βηματίζει παρ' αὐτῷ ἡ γυνὴ μετὰ σάκκον ἢ δέμα ξύλων ἐπὶ κεφαλῆς, καὶ παρὰ τοῦτο τὴν ἀδρακτον στρέφουσα. Καὶ ἐν αὐτῇ εἰσι στοιχεῖα ἡρωϊσμοῦ ὡς παρὰ ταῖς γυναῖξαι τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ Βουλίου! Καὶ αἱ πενήστεραι τῶν ἀλβανίδων φέρουσι κεντήματα ἐπὶ τῆς μαλλίνης κασάκας τῶν εἶδον μητέρα ἐκπίτου ἀλβανόπαιδος, ἧτις, ἐπιδιορθοῦσα τὸ ἐσχηματισμὸν ἐνδυμα αὐτοῦ, συνέρραπτε τὸ ἐμβόλιον νήματι ἐρυθρῷ ἐν εἶδει κεντήματος. Εἶδον καὶ εὐπύρους Ἀλβανούς, γυναίκας ἐν ὠρῆ ἐνδυμασίᾳ, ὁμοίᾳ τῶν ἐν Ἑλευσίνι καὶ Ἀργεῖ· μεγάλα ἀργυρᾶ σφαιραῖα ἢ νομίσματα ἐκρέμαντο ἀπὸ τοῦ πορφυροῦ πεσελλοῦ· ὁ λαοὸς, τὰ ὡτα περφορημένα χρυσῷ· κίτρινος πέπλος περιέβυλλε τὴν κεφαλὴν· οὕτως ἐβάδιζον οἰκογενειακῶς ἐπὶ τῆς Πλατείας, ὡς χορὸς ἀρχαϊκός.

Ἡ πλατεία αὕτη εἶναι τὸ ἑσπερινὸν θέατρον τοῦ ποικίλου ἀνατολικοῦ κόσμου· ἐνταῦθα περιφέρονται ἐν ταῖς δεινροστοιχίαις ἐγγῶροι καὶ ξένοι, ἐπὶ δὲ τῆς χλόης εἰσι καὶ τράπεζαι χάριν τῶν θαμνίνων τῶν καφεπωλείων. Παιδίδια παίζουσι καὶ ἀρνία βόσκουσι· περὶ τὴν τοξοειδῆ ἀψίδα τοῦ Μαϊτλανδ ἵππεῖς παρέρχονται ἐπὶ μικρῶν τουρκικῶν ἵππων· μελανεῖμονες ποιγωνοφόροι κληρικοὶ, τούρκοι, ἀλβανοὶ, Ἕλληνοὶ ἀξιωματικοὶ, ναῦται ξένοι περιέρχονται τῆδε ἀκείσε. Ἀγγλοὶ, τῶς κύριοι ἐν Κερκύρᾳ, νῦν δὲ περιηγῶνται, φέροντες πῆλους παραδόξους, σπεῖδουσιν ἢ στρατιωτικὴ μουσικὴ ἐτοιμάζεται εἰς συναυλίαν· τὰ

1. Νομίζομεν ὅτι ὁ συγγραφεὺς ἐξέλαβεν ἐνταῦθα τὰς κερκυραϊκὰς γυναίκας τῆς Λευκίμης ἀντὶ ἀλβανίδων. Σ. II.

πάντα προξενοῦσι θυμηθῆναι, οὐδὲν προσκροῖται τῷ ἑτέρῳ! Πάντες ἀπολαύουσι φαιρικῆ ἀναπαύσει τῆς ἑσπερινῆς αἴρας καὶ τῆς πρὸς τὴν θάλασσαν θέας. Ἄμα τῇ ἑσπέρᾳ τὸ εὐρύπεδον (Spianata) ἐγκαταλείπεται. Πυρολαμπίδες κατὰ σμήνη περιφέρονται περὶ τοὺς θάμνους, ἐπὶ δὲ τῶν κορυφῶν τῶν πευκῶν θρηεῖ παροβημένη ἡ γλαυκὴ ἀναπολούσα μοῖ τὰς ἀργυρᾶς νύκτας ἐπὶ τῆς ἀκροπόλεως τῶν Ἀθηνῶν.

Τὸ ἑλληνικὸν Πάσχα χαρακτηρίζεται ἰδιόχρον θελήγτρον εἰς τὴν ζῶν τῆς Κερκύρας. Τὴν νύκτα πᾶσα γυνὴ τῆς ἀγορᾶς παριστᾷ ἀνατολικὴν παζαρίον. Λευκοσιδήρειοι λυχνία ἐλαίου ἐφώτιζον θαμβοῦσαι τὰ ὑπὸ τὰς στοὰς τῶν ὁδῶν ἐργαστήρια, ἐν οἷς ποικίλα εἶδη ἐπωλοῦντο· τουρκικὰ γλυκύσματα ἀηδοῦ· θεωρίας, μέλι, χαλβῆς, ζυμαρικὰ ἐλαϊκῶδη, κίτρινον χαβιάριον ἐν βυτίοις, ἐλαῖαι μέλαινα, πασχάλεια κόκκινα ὡς ἐν ὀρνιθοειδέσει ζυμαρικοῖς, πλήθους πολυδακιδάτων κηρίων ἐπὶ τραπέζων, σωροὶ ἔρτων ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, σωροὶ πορτοκαλίων οἰνοπωλείων, ἐπὶ τῶν σημαίων τῶν εμποίων ἐπεγγράπτο τὸ εἶδος τοῦ οἴνου, κρασί ἄσπερον Κερκυραϊκόν· καφεπωλεία, κουρέια, ἐργαστήρια χειρωνακτων. Διὰ μέσου τοῦ συνωστισμένου πλήθους προχωρεῖ μετὰ κόπου ὀνηλάτης, οὗ ὁ ὄνος φέρει πεποικιλμένα βραβεία ὕδατος.

Σπεύδουσιν εἰς τὰς Ἑκκλησίας, εἰς τὴν μητρῶπολιν Σπηλιώτισσαν, εἰς τὸν Ἁγ. Σπυρίδωνα. Ἡ κροάσθη ἐκεῖ τῆς ἀκολοιούσης τῶν Παθῶν τῆς Μ. Πέμπτης, καὶ ἐλυπήθη ὅτι οἱ Ἕλληνοὶ ἔδουσιν εἰς ἔρρινον τόνον, ἀσχημίζοντα τὸ ὠραῖον ἀρχαῖον ἔσμα. Θερωδὶς κατῆσπάζοντο τὴν λάρνακα τῶν λειψάνων. Τὴν ἑσπέραν τῆς Μ. Παρασκευῆς περιήλθε τὴν πόλιν ἡ λιτανεῖα τοῦ ἐπιταφίου, ἧτις ἐκπενήθη τὴν πρωτὴν τοῦ Μ. Σαββάτου. Σοβαροὶ ἐβάδιζον οἱ ἐν τέλει, οἱ στρατιῶται, καὶ ὁ κληρὸς μετὰ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου. οἱ πλείστοι δευτέρωι, ἐν πολυτίμοις στολαῖς· μεταξὺ διακρίνοντο καὶ νεαρὰ πρόσωπα μετὰ μακρῶν καὶ ἀνεμῶν τῶν Ἁγίου Σταυροῦ, κεχρυσωμένοι φανοὶ, μεγάλα κίτρινα στήλαι, ἐφ' ὧν ἕκατον εὐσομοὶ λαμπάδες. Εἶπετο μικρὸς ἐπίχρυστος σαρκοφάγος, κεκαλυμμένος βελούδῳ κυανομελάνῳ, εἶτα χρυσῇ λάρναξ τοῦ Ἁγ. Σπυρίδωνος. Παρόδοξον ὅτι τὸ μέχρις ἀποθεώσεως τιμώμενον λειψάνον, καὶ λίαν προσοδοφόρον, εἶναι ἰδιοκτησία τοῦ οἴκου τῶν Βουλγάρων. Ὅτε ἡ λιτανεῖα διήλθε διὰ μέσου τοῦ ἐορταστικῶς ἐνδεδυμένου λαοῦ πρὸ τῶν ἀνακτόρων ἀπέκλυε τῆς θαλάσσης καὶ τῆς σειρᾶς τῶν ὁρέων, παρέστη ἀληθῶς ὠρῆ εἰκὼν. Μετὰ τῶν ἐπιταφίων θρήνων τοῦ χοροῦ ἀνεμινγέτο τὸ βέλαιμα τῶν πασχάλιων ἀμῶν, οἵτινες δεδεμένοι παρὰ τὰς θύρας τῶν οἰκιῶν ἢ ἐκ τῶν δένδρων, περιέμενον τὴν θυσίαν αὐτῶν· παρ' αὐτοῖς ἔσταντο αἰμοχαρεῖς νέοι μετὰ τὴν μάχην εἰς τὴν δεξιάν. Μετεβήμεν εἰς τὴν Σπηλιώτισσαν, ὅπως πε-

και ο αντίπαλος αυτού μη επιζήτη ούτω δε εθρον των παρητημένων Καίσαρτων δολοφονημένων εν τω κελω του. Μέγας ήλος εβρέθη εμπειρημένος εντός της κεφαλής αυτού. ή δέ φήμη εκήρυττε τον Βονιφάτιον ως την διατάξαντα τον φόνον.

Αδεν απέθανε δε μόνον ο Καίσαρτινος διά βιαίου θανάτου υπό χειρός δολοφόνου. Η ιστορία διηγείται ήμιν πληθών φόνων γενομένων υπό Παπών, τδ δε σύνθετος ήν ο εις Πάπας να φονεύη τον ετερον είτε διά συνεργών είτε ιδίω χειρί. Βενέδικτος ο έννατος ενεχείρισεν εις Κλήμεντα τον δευτερον, τή 9 Οκτωβρίου 1047, την κύλικα του δηλητηρίου. Αύτης δε ούτος ο Βενέδικτος, όστις ως πιας εκοσμήθη διά της τιάρας, και πρίς θν κατά την κακοήθειαν και την ταπεινότητα του φρονήματος εξισώθη μόνον Αλέξανδρος ο Βοργίης, απέθανεν επίσης διά βιαίου θανάτου, καθόσον τον επνίζαν επί της κλίνης. «Μωρότερος του Καλιγούλα, άμαρτωλότερος του Ηλιογαβάλου», ούτω χαρακτηρίζεται Βενέδικτος ο έννατος υπό εξέχοντος Γερμανου Ιστορικού· άλλ' ή ειών αυτη φαίνεται κολακευτική παρεβαλλομένη προς την γραφειτν υπό των συγχρόνων. Συγγραφεύς τις αναφέρων την αποπνιγμύν του Βενεδίκτου προσθέτει: *Pridie oportebat* (έπρεπε να γείνη πρότερον).

Εάν δε και Αλέξανδρος ο έκτος εα του οικου Βοργίε απέθανε δολοφονηθείς, δεν είνε ιστορικώς αποδειγμένος. Είνε όμως γενικώς διαθεδομένη ή ιδέα ότι ο μικρότερος ούτος των Παπών απέθανε δηλητηριασθείς. Πιστεύουσι δε ότι απέθανεν ούτω, διότι, όπως όρθως ο Γρηγορόβιος παρατηρεί, δεν ήτο δυνατήν ν' αποθάνη φυσικόν θάνατον τέρας τοιοούτον, όποιος ο Αλέξανδρος Βοργίης.

Είνε δε βέβαιον ότι ο Αλέξανδρος απέθανε φρικτόν θάνατον. Έγκαταλειμμένος υπό των περὶ αὐτὴν ἢ κακομεταχειριζόμενος, επάλαιεν επί πολὺ μετὰ τοῦ θανάτου. Η νόσος τῷσιν εἶχε παραμορφώσει τοὺς χαρακτηρισμοὺς του, ὥστε εἶχε καταντήσει ἀγνώριστος, φήκη δὲ καὶ ἀηδία κατελάμβανε τοὺς θερμοῦντας αὐτὸν τεθνεῶτα, ἐνῶ ζῶν κατηρθεῖτο μετὰ τῶν ὠραιότερων ἀνθρώπων. Ἀναφέρεται δὲ ὑπὸ τῆς ιστορίας ὅτι τινὲς ἔπνυταν καὶ ἐπὶ τοῦ νεκροῦ του.

Φρικτὸν τέλος ἔλαβεν ἐπίσης καὶ ὁ προκατόχος τοῦ Αλέξανδρου Βοργίε Ἰννοκέντιος ὁ ὄγδοος (ἀποθ. 1492), καθόσον ἀπέθανε κατὰ γράμματι ἐξ αἰτίας. Ἐπειδὴ ὁ στόμαχος αὐτοῦ ἠδυνάτεϊ νὰ πέψη αἰκνδήποτε τροφήν, ἔμεναν ἄσιτος ἐπὶ ἑβδομάδας ὄλας. Ἐξή μόνον ἐκ γάλακτος, ἀλλὰ καὶ τοῦτο δὲν ἠδύνατο νὰ πέψη ἐπὶ μακρὸν χρόνον. Τότε οἱ ἰατροὶ διέταξαν αὐτὸν νὰ πίνη γάλα γυναικίον, τὸ δὲ χρονικὴν ἀναφανεί ἐπὶ τούτῳ. «Ὁ Πάπας ἐπὶ τῶν μαπτῶν τροφῶν!» Ἀλλὰ καὶ τὸ φάρμακον τοῦτο ἀπέτυχε, ἢ δὲ αὐτοῦ Ἀγιότης ἐγένετο βαθυκλιδὸν ἰσχυρότερα. Μετὰ

τῆς ἐλαττώσεως ὅμοιος τῶν παλαιτικῶν δυνάμεων ἠβέκταν ὁ ἔρωϊς πρὸς τὴν ζωὴν· δὲν ἤθελε ποσῶς ν' ἀποθάνη, διὸ παρήγγειλεν εἰς τινα τῶν ἱερέων του, Ἐβραῖον, νὰ τὸν σώσῃ διὰ παντός μέσου. Ὁ ἱατρὸς ὡς τελευταῖον μέσον ἀπεφάσισε νὰ δοκιμάσῃ τὴν μετάργμισιν τοῦ αἵματος, εἰς ἣν κατ' ἀρχὰς ἠναγνίσθη ὁ Πάπας· ἀλλ' ἐπὶ τέλους συγκρατετέθη. Τρεῖς δεκαετεῖς παῖδες προωρίσθησαν νὰ ἐπαναφέρωσιν εἰς τὴν νεότητά διὰ τοῦ αἵματος των τὸν ἀσθενῆ ἀνώτατον ποιμενάροχον. Ἡς ἕλαστον ἐξ αὐτῶν ἐδόθη ἀρκούσα ἀμοιβή, ἀλλὰ καὶ οἱ τρεῖς παῖδες ἀπέθνηκαν θύματα τοῦ περᾶματος.

Καὶ οἱ καλούμενοι δὲ φίλοι τῆς ἀνθρωπότητος Πάπαι, ὡν αἱ ἐν τῇ ἐπιστήμῃ ὑπερρεσία εἰσὶν ἀδικηφιλονεικητοὶ, παρέχουσιν ἰδιόζων θέλημα ἐπὶ τῆς ἐπιθανατίου κλίνης. Καὶ θνήσκοντες ἦσαν κομπορρήμονες καὶ ἐπιτατηθευμένοι, ὅπως καὶ ζῶντες. Ἰποδαυμένοι τοὺς καθόρνους, οὐς ἐξέβαψαν ἐκ τῆς ἀρχιότητος, ἐζήτουν μετ' αὐτῶν νὰ εἰσέλθωσι καὶ εἰς τὴν ἄλλην ζωὴν, διὸ καὶ θνήσκοντες ἐξεφώνουν λόγους εἰς τὸ συνέδριον τῶν καρδινάλιων των. Οὕτω διηγείται ὁ βιογράφος Νικολάου τοῦ Πέμπτου Μανέττης, ὅτι ὁ Πάπας ἐπὶ τῆς κλίνης, ἐρ' ἦς ἐλιποψύχει, ἐξεφώνησε κομπῶδη ὁμιλίαν πρὸς τοὺς Καρδινάλιους, ἐν ἣ ἐξύψου τὰς ὑπερησίας αὐτοῦ μετὰ πολλῆς κομπορρημοσύνης. Ὁμιλίησ δὲ ἐρ' ἱκανὴν ἔσταν, μέχρις οὗ κατὰπνοας ἔλας καὶ ἀπνευστικῶς ἐτελείωσε διὰ τῶν λέξεων τούτων· «Ὀλίγη κακὰ, πολλὰ δὲ καλὰ ἔπραξα εἰς τὸν βίον μου».

Καὶ ἐγγένιος δὲ ὁ τέταρτος ἐξεφώνησεν ὁμιλίαν μακρὰν πρὸ τοῦ θανάτου, ἀλλ' οὐσιωδῶς ἄλλου χαρακτηῆρος. Ἐνόησε τὴν σημασίαν τοῦ θανάτου καὶ εἶπε μετὰ δυσθυμίας· «Καλλίτερον ἦθελεν εἶναι διὰ τὴν σωτηρίαν τῆς ψυχῆς μου ἀντὶ νὰ γείνω Πάπας νὰ ἔμενα μοναχὸς ἐν τῷ μοναστηρίῳ».

Ἀλλ' εἰς τὴν ἱστορίαν τῶν Παπῶν εἰσέρχονται καὶ τινες καθολικαὶ ἱεράρχαι, δι' ὧν ἡ σκηνογραφία μεταβάλλεται ἐπὶ τὸ μεγαλοπρεπὲς καὶ ἔξοχον, ἀνάλογος πρὸς τὴν στιγμήν τοῦ θανάτου, ἢ δὲ σπανιότης τῶν τοιοούτων Παπῶν καθιστᾷ αὐτοὺς εἰ μάλλον ἐξοχωτέρους καὶ συμπληθητικωτέρους. Ἀληθῶς μεγάλοι ἄνδρες δὲν ἀπαρνοῦνται ἐν τῇ τελευταίᾳ αὐτῶν στιγμῇ τὴν σημασίαν, ἣν εἶχον καὶ πρότερον ζῶντες, ἢ δὲ ἱστορία τοῦ τέλους αὐτῶν ἀναμνησθεῖ ἡμῖν τὸ τέλος λαμπροῦ τινος ἔπους.

Τάφοι τινὲς παπικὴ προέχουσιν σφίχρη καὶ ἐπιβάλλοντες, μνημεῖα ἐκείνων οὐς ὑποκρύπτουσι. Εἶνε ὅμοιος παρατηρήσεως ἄξιον ὅτι τὰ μνημεῖα, καὶ ἐπομῆναι καὶ αἱ τελευταῖαι κλίνας τῶν Παπῶν, οἵτινες ἐγένοντο ἔξοχοι, ἰδρυθῆσαν μακρὰν τῆς Ρώμης. Ἡ αἰωνία πόλις διέφθειρε τοὺς Πάπας, ὅπως καὶ αὐτὴ ἡ ἰδία ἦτο διεφθαρμένη. Πάντοτε ἦτο λίαν γαμμαπετής καὶ γήινος ἡ θλι-

βερά ἰδέα τοῦ νὰ καταλίπη τις τὸ Βατικανὸν μετὰ τῆς μεγαλοπρεπείας αὐτοῦ καὶ τῶν ὑπερρεσιῶν του, καὶ δὲν ἄφωνα νὰ ἐκδηλωθῇ τὸ ἔξοχον ἐν τῷ θανάτῳ ἀνεξάρτητον καὶ ἀνεπίδραστον.

Ἡ μεγαλοπρεπεία ἐπιθανάτιος κλίη ἦν γνωρίζει ἡ Ρωμαϊκὴ ἱστορία ἦτο ἐν ἐλασινῶ τινι δοματίῳ ἐν Σαλέρνῳ· ἐπ' αὐτῆς ἔκειτο ὁ κραταιότητος Πάπας Γρηγόριος ὁ ἔβδωτος, εἰς τῶν μεγαλειτέρων ἀνδρῶν ὄλων τῶν χρόνων, ἀντιμετωπιζῶν ἐν ἀξιοπρεπεί γαλήνῃ πρὸς τὸν θάνατον, ὅν δὲν ἠδύνατο αὐτὸς ὁ πανίσχυρος νὰ διαφύγῃ. Ὀλίγοι τινὲς μόνον εἶχον μείνει αὐτῷ πιστοὶ ἐν τῇ ἔξορίᾳ, αὐτὸς δὲ ὁ ἰδὼν τὸν ἀύτακτοτα μετανοοῦντα, καὶ πρὸ τοῦ ὅπουλον τὸ διαλάμπον φῶς τοῦ στέμματος τοῦ ἀγίου γερμανικοῦ κράτους εἶχε καταπέσει μεταβλήθην εἰς ἑολερὸν τι μετέωρον, διήγαγε τὰς τελευταίας αὐτοῦ στιγμὰς μονάζων σχεδὸν ἐν τινι ἐλασινῇ καλύβῃ. Δὲν κατεβλήθη ὅμως οὔτε ἐκάρφθη ποσῶς ὑπὸ τῆς δυστυχίας. Δυστήρησε τὴν ἀξιοπρεπείαν αὐτοῦ, τὴν ἀταραξίαν καὶ ἀνυπόκριτον ἀφειδίαν, καὶ ἀπεχαιρέτισεν ὡς Πάπας τὸν κόσμον, ὅν ἐλάλυσε διὰ τῶν ἰγνῶν τοῦ δραστηρίου αὐτοῦ βίου ἐπὶ ἐκατονταετηρίδας ὄλας. «*Dilexi iustitiam et odi iniquitatem, propterea mori in exilio*», ἀηγάπησα δικαιοσύνην καὶ ἐμίσησα ἀδικίαν· διὸ καὶ θνήσκω ἐν ἔξορίᾳ». Αὐταὶ ἦσαν αἱ τελευταῖαι λέξεις, τὰς ὁποίας ὁ θνήσκων Πάπας ἐψέλλισεν τῇ 25 Μαΐου 1085 ἐν τῇ ἀγωνίᾳ τοῦ θανάτου.

Ἀλλὰ καὶ ὀλιγώτερον τοῦ Γρηγορίου ἐπίσημοι Πάπαι ἐγένισσκον νὰ δικταρῶσι θνήσκοντες τὴν ἀξιοπρεπείαν αὐτῶν, ἐνόησε μάλιστα παρὰ τὸ χεῖλος τοῦ τάφου ἐπεδείκνυντο ἀξιοπρεπείαν, ἣς ἔστεροῦντο ἐν τῇ ζωῇ. Ἀξίολογον δὲ τούτου παράδειγμα παρέχει ἡμῖν ὁ Πάπας Οὐρβανὸς ὁ πέμπτος, ὅστις ἐν ἔτει 1370 κατέκησεν εἰς τὰ εὐρεὰ ἀνάκτορα ἐν Ἀθῆναις. Οὗτος δὲν ἐδέχθη ποσῶς κατὰ τὸ διάστημα τῆς νόσου του νὰ μένωσι τὰ ἀποστολικὰ ἀνάκτορα κεκλεισμένα πρὸς τὸ πλήθος, ὅπως ἦτο τῇ ἔθῃ, διὸ διέταξε ν' ἀνοίξωσιν ὄλας τὰς πόλας καὶ νὰ ἐπιτρέψωσι τὴν εἰσοδὸν εἰς τὸν λαὸν μέχρι καὶ αὐτοῦ τοῦ δοματίου ἔνθα ἀπέθνησκε. Ἦθελε ν' ἀγωνισθῇ τὴν ἀγῶνα τοῦ θανάτου ὑπὸ τὰ ὄμματα τοῦ πλήθους, ὅπως ἴδῃ ὁ κόσμος πόσον ἐμνηδενίζονται τὰ μεγαλεῖα τοῦ κόσμου». Ὁ πόθος τοῦ Πάπα ἐξέπληρώθη. Ὁλη ἡ Ἀθῆναις ἦτο μάρτυς τῶν τελευταίων του στιγμῶν, καὶ ὁ λαὸς ἐνόησε καλλίτερον διὰ τοῦ τρόπου τούτου ἢ διὰ τῆς συμβολικῆς ἀναφλέξεως σωροῦ μικροῦ ἀγύριον κατὰ τὴν στέψην τοῦ Πάπα, ὅτι «οὕτω παρέργεται ἡ δόξα τοῦ κόσμου», «*sic transit gloria mundi*».

[Ἐκ τοῦ γερμανικοῦ].

*M.

Οὐδὲν τοσοῦτον διστορεῖται τῇ ἥθῃ τὸ ἀφελές, ὅσον ἡ πρὸς ἐπίδειξιν ἀφελείας προσπάθεια.

Η ΑΓΟΡΑ ΤΩΝ ΚΥΝΩΝ ΕΝ ΠΑΡΙΣΙΟΙΣ

Καθ' ἐκάστην κυριακὴν γίνεται ἀγορὰ κυνῶν ἐν Παρισίοις κατὰ τὴν βουλευτήριον τοῦ Νοσοκομείου, ἐν τῇ νύκ τῶν ἱππων ἀγορῆ. Ἐν κυριακῇ τινι ἐφημερίδι ἀναγνωσκόμεν τὰς ἐξῆς περιεργωτάτας περὶ αὐτῆς λεπτομερείας:

Οἱ πρὸς πώλησιν ἀγόμενοι κύνας κρατοῦνται διὰ δερματίου (μάντος ἢ σχοινοῦ, ὕλακτουσι δὲ ὀρηνοδῶς μεταλλάσσοντες δεσπότην. Πολλοὶ τῶν κυνῶν τούτων πωλοῦνται ὑπὸ εἰδικῶν ἐξ ἐπαγγέλματος κυνοπωλῶν, ἄλλοι ὑπὸ ἀγριοπαίδων, οἵτινες τοὺς σαιφρῶνται ἐν μέσῳ τοῦ πλήθους τῶν μεγάλων ὀδῶν, καὶ ἄλλοι ὑπὸ δυστυχῶν γραιῶν, αἵτινες ὀρηνοῦσαι καὶ κοπτόμεναι ἀποχωρίζονται τῶν ἀγαπητῶν τοῦ γήρατός των συντρόφων.

Πολλῶν ἐκ τῶν κυνῶν τούτων ἡ ἀποκλειστικὴ ἀξία συνίσταται εἰς τὸ συλλαμβάνειν ποντικούς.

Εἰς τὸν νοῦν τινῶν εἰσῆλθε νὰ τοὺς ἐκπαιδεύσωσι, καὶ καθ' ἐκάστην κυριακὴν ἔρχονται εἰς τὴν ἀγορὰν ἄγοντες τοὺς μαθητάς των, οὐς ἀντὶ ὑψηλῆς μόνον τιμῆς συγκατατίθενται νὰ πωλήσωσιν. Ἐννοεῖται ὅτι ἡ ἀπάτη εἰσεχώρησε καὶ εἰς τὸ ἐμπόριον τοῦτο, καὶ ὅτι κύνας ἀγορασθέντες ὡς ἔχνευτῆρες εὐρέθησαν ὅτι ἦσαν δειλοὶ καὶ ὀκνηροὶ γονδρόσκυλοι, ἀνίκανοι πρὸς θήραν τῶν ἐν πανουργίᾳ διαβυόντων ποντικῶν.

Τὶ ἔπραπε λοιπὸν νὰ γείνη; Ἀπαφασίσθη νὰ δοκιμαζώσιν ἐπὶ τύπου. Ὁ κρατὼν τὸν παρακείμενον αἰνοπωλεῖον, ἐν ᾧ ἠρροσίζονται συχνὰ ὁ πωλητῆς, ὁ ἀγοραστῆς, ἐνόησε δὲ καὶ ὁ πωλοῦμενος, περιέπραξε μικρὸν μέρος, ἐντός τοῦ ὁποίου δοκιμαζόνται οἱ ἐπὶ δειλίᾳ ἢ ἀνικανότητι ὑποποιοὶ κύνες. Ἡ εὐρεσις ποντικῶν δὲν ἦτο δυσχερῆς. Παρουσιάσθη τις, ὅστις ἀνέλαθε νὰ προσμηθεύσῃ ὄσους ἤθελεν. Εἶνε τὸ ἐπάγγελμά του αὐτὸ, εἶνε μισθῆρας, τῆς δὲ νόκτας διατρέχει τὰς ἀμέρας φέρων μεθ' ἑαυτοῦ κιβώτιον, εἶδος μύθρας. ἐν ἣ ὡς διὰ μαγείας εἰσορμῶσι καὶ ἀλλίσκονται οἱ ἀτιθασσότεροι τῶν ποντικῶν. Ὑπάρχουσι μαγγανευταὶ πτηνῶν, ἀρουραίων μυῶν, ἀγρομίων, οὗτος εἶνε μαγγανευτῆς ποντικῶν. Ἄν ἦτον Ἰνδός, ἢ ἀμαγγάνευεν ὄφεις.

Ἐν γωνίᾳ τινὶ τοῦ τετραγώνου ξυλίνου περιφράγματος, ὅπερ περιορίζει τὴν στάδιον, ὑπάρχει μικρὸν ἀνοιγμα, δι' οὗ εἶνε δυνατὸν νὰ εἰσέλθωσιν ὁ κύων, ὁ πωλητῆς του καὶ ὁ μισθῆρας. Οὗτος εἰσέρχεται πάντοτε μετὰ τοῦ κιβώτιου του· πιέζει ἐλατήριόν τι, καὶ ἀνοίγεται ὅπῃ δι' ἧς δύνανται νὰ χωρῆσῃ ὁ ποντικὸς. Ἀλλὰ δὲν ἐξέρχεται ἀμέσως. Προβάλλει μετὰ συστολῆς τοὺς πόδας καὶ τὸ ῥύγχος του, καμμύων τοὺς ὀφθαλμοὺς, διατάζει καὶ ἀποπειρᾶται νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸ κιβώτιον· ἀλλ' ὁ μισθῆρας τὸν ὠθεῖ πρὸς τὰ ἔξω, καὶ τότε ἐννοῶν πλέον ὅτι εἶνε ἀπόλυτος ἀνάγκη νὰ κατέλθῃ εἰς τὸ πεδίον, συγκαταναύει νὰ ἐξέλθῃ καὶ ἐξορμᾷ εὐθὺς πρὸς τὰ πρόσω.

Τότε όμως και ο κύων αν η ήσυχος περι-
 τήν θήραν ταύτην, εν άκαρπυ καταβάλλει τήν αν-
 τίπαλον αυτου δι' ενός δήγματος, και εκτείνει
 αυτον νεκρόν. Μή υπολάβη δε τις ότι εινε άμοι-
 ρον κινδύνου το είδος τουτο της ασκήσεως.

Ο ποντικός δεν εινε ζώνον ανεχόμενον να θα-
 νατωθή άνευ αντιστάσεως, ιδίως δε μάλλιστα ο-
 ταν άριθμη έτων τινων ζώη. Οι μικροί αυτου
 οδόντες είνιν έξείς, και έμβυθίζονται πολλάκις
 σκληρότατα εις το ρύγχος του κυνός, οσάκις ου-
 τος κακώς εκλέγη της επιθέσεως την στιγμήν, ή
 κακώς υπολογίση του δήγματος του την δύναμιν.

Είνε κομικόν τότε να βλέπη τον ποντικόν
 κρεμάμενον από του ρύγχους του κυνός και τα-
 λαντευόμενον μέχρις ου παραζαλισθείς αναγκα-
 σθή η' αποσπάση τους οδόντας του.

Όταν ο κύων εινε άπειρος έτι, τότε ως αντα-
 γωνιστής αυτου προάγεται μικρός και άθλιος
 ποντικός, μη εκτραχυνθείς έτι εν τη παινή. Τότε
 συνάπτεται άγων μεταξύ των δύο ζώων, ουδε-
 μίαν άφορμήν παραπόνου έχόντων κατ' άλλήλων.
 Ο νεκρός κύων εινε υλος χαρά. Ο ποντικός εινε
 σερμός ως νεκρός. Μόνον με όμηλικίας του πον-
 τικούς διαπληκτίση άχοι τουδε.

Άλλα μετ' ου πολυ οι αντίπαλοι θερμαίνου-
 ται. Όδός τις εισέρχεται εις μέρος πολυ εύλι-
 σθητον. Εγίεντο παρανόησις βεβαίως, άλλ' ανε-
 φλέγη της σαρκωμάτης τη όρμηφυτον ή όση
 του αίματος διεχύθη εν τη άτμοσφαιρά. Εξερεί-
 ρεται τότε ή φυσική θηρυδία των ζώων τούτων,
 και ή πάλη καθίσταται φλογερή, άγρία, αίμοχα-
 ρής, άμείλιτος. Ο κύων νυγεί το ρύγχος και
 την φιλοτιμίαν αναμνηστικώς των προγόνων
 του' ο ποντικός, άφ' ου μάτην διατρέχει υλας
 τάς γωνίας του περιβάλλου, εν ή εινε έγκλει-
 σμένος, σκέπτεται, ουχι άνευ μελαγχολίας, ότι
 δεν τή υπολείπεται πλέον ειμή νίκη ή θάνατος.
 Και είνε θέυμα περιεργότατον, ει μη εύχάριστον,
 να βλέπη τις τους δύο τούτους ανταγωνιστάς,
 φοβούμενους μεν άλλήλους, άλλ' ήρωϊκά μαχο-
 μένους. Ο κύων θριαμβεύει επί τέλους, και ο μου-
 σήρας άπορκίνεται ότι εινε καλόν Ιαγωναϊκό, εν
 ή δ' αποτελείνει τον τραυματίαν ποντικόν, υπο-
 ψελίζει, όλίγον στωϊκώς εν' άλλθός, τον επι-
 κήδειον αυτου. * Κ.

Η ΟΡΟΛΟΓΟΠΟΙΙΑ ΕΝ ΕΛΒΕΤΙΑΙ

Ο Ημερήσιος Γημέριος της Μεμβούρνις
 έδημοσίευσαν άρτίως εκτενές περί της εν τη αυστρα-
 λιακή ταύτη πόλει γενομένης Ελβετικής εκθέ-
 σεως άρθρον, εξ ου έρανεζόμεθα λίαν ενδιφερού-
 σης πληροφορίας περί τε της παρελθούσης και της
 ένεστώσης καταστάσεως της ορολογιοποιίας εν
 Ελβετία.

Κατά τον 17ον αιώνα οι πλείστοι των Ελβετών
 ορολογιοποιών κατασκευάζον το ορολόγιον δλο-
 κληρον, τουτέστι την τε κινήτηριον μηχανήν και

την πυξίδα. Άπαντα δε ή εργασία εξεταλείτο
 διά χειρός και δι' απλοστάτου οργάνου. Διά του
 συστήματος τούτου οι τεχνίται απέβαινον μεν
 πολλάκις επιτηδείαται, όλίγα όμως κατασκευ-
 άζον ορολόγια.

Κατά τον 18ον και 19ον αιώνα ή διαίρεσις
 της εργασίας ανεπτύθη επί μάλλον και μάλλον.
 Σήμερον δε υπάρχουν πλείστα και τελειότατα
 μέθοδοι πής εξασφάλισιν της εν τη εκτέλεσι
 ταχύτητος και ακριβείας. Είς την Ελβετίαν ά-
 νήκει βεβαίως ή τμή ή της χρήσεως της πρώτης
 των μηχανών προς κατασκευήν ορολογίων.

Επί των ήμερών ήμων ή ορολογιοποιτική
 βιομηχανία της Ελβετίας συγκεντρύεται σχε-
 δόν αποκλειστικώς εις τας γαλλικάς επαρχίας
 (Cantons) Γενεύης, Νευσάτελ, Πωδ και του Ιούργ.

Το Νευσάτελ παράγει έτησίως εν εκατομμύριον
 ορολογίων περίπου, αξίας 50 εκατομμυρίων φρ.
 Εν δε τή Ιούργ εργάζονται τρισχίλιοι μεν έρ-
 γάται εις την κατασκευήν ορολογίων και κηω-
 τίων μουσικής, πεντακισχίλιοι δε έτεροι εν ταις
 λοιπαις διαμερίσμασι του Πωδ, ήτοι Λωζάνη, Ου-
 βη, Υβερδόν, Γερζάντσον κτλ. Εν τή επαρχία
 της Μέρνις υπολογίζονται εις 13000 οι εργάται
 εν τη ορολογιοποιία, κατασκευάζονται δε κατ' έ-
 τος ορολόγια αξίας 30,000,000 φράγκων. Υ-
 πόρχουσι πής τούτοις μεγάλα εργοστάσια εν
 Σάιντ-Ιουέ, Πιέννη, Βάλ-δέ-Μουτιέ, Βεβήη και
 Λύση, ένθα κατασκευάζονται μηχανική ορολόγια.
 Είς τα πλείστα εξ αυτών των καταστημάτων ύ-
 πόρχουσι μηχανική κατασκευάζονται ορολόγια έ-
 χοντα όμοίως διαστάσεις. Οικαιώς ή Πιένη έ-
 χει ειδικά εργοστάσια προς κατασκευήν πυξίδων,
 κοσμημάτων και ελατηρίων. Εν τή διαμερίσματι
 τούτω παράγουσιν ορολόγια χρυσά, άργυρά και
 μεταλλικά εις λίαν εύθηνός τιμάς.

Η εν Μεμβούρνη Ελβετική έκθεσις ήτο άσυγ-
 κρίτως ή πληροστέρη των ενεί γενομένων. Ιδίως
 μνημονεύονται τα μέγιστα και μικρότατα των
 εκτεθέντων ορολογίων. Τη μικρότατον φαίνεται
 καταδεικνύον μέχρι ποίας λεπτότητος εργασίας
 δύναται να φθάση ή Ελβετική ορολογιοποιία. Το
 ορολόγιον τουτο εξετιμήθη εις τιμήν όλίγον ύ-
 περβολικήν, ήτοι εκατόν γυνιές (φρ. 10,000).
 Άπαντα τα άπικρίζοντα αυτη τιμήν εισι
 κατασκευασμένα διά της χειρός. Άλλα ορολό-
 για, έχοντα διαστάσιον μέγεθος, προσαρμόζονται
 επί δακτυλίων, κορπών θωρακισίας κωκομημένων
 και πεποικιλμένων διά σχεδίων σπανίας ωραιότη-
 τος. Είς των τελευταίων τούτων επωλήθησαν έ-
 κινά. Υπόρχουσιν ορολόγια σημείνοντα κατά
 βούλησιν τάς ώρας, τα τέταρτα, τα λεπτά, έ-
 τερα δεικνύοντα τα βήματα των πεζών και έπι-
 πέων, και άλλα μετ' ήμερολογίων, χρονομέτρων
 προχείρων και άστρονομικά. Αί τιμαί αυτών ποι-
 κίλουσιν από 20 μέχρι 3,200 φράγκων.

A...

ΤΟ ΠΡΩΤΟΝ ΕΝ ΕΛΒΕΤΙΑΙ ΑΛΕΞΙΒΡΟΧΙΟΝ

Το πρώτον εν Ελβετία αλεξιβρόχιον εφάνη εν
 Εριζώ, κομπούλοι της Αππενζέλης, έστάλη δ' εν
 Παρισίον εις έμπορόν τινα, Τάννερ καλούμενον,
 άφ' ενός των φίλων και ανταποκριτών του. Ητο
 πλώριον μηχανήμα δι' ευρείας περιβεβλημένην
 λωρίδος, κινήσαν την γενικήν έκπληξιν των άπλο-
 κών κατοίκων, διότι ουδέν παρόμοιον ειχον τέως
 είδει, το επωνόμασαν δε στέγην κατά της βρο-
 χής.

Ο κτήτωρ του πολυτίμου τούτου αλεξιβρο-
 χίου ήθέλησε να φανή πολυ άδρόφρον πής τους
 ισχυρούς της Εριζώ. Ούτω λοιπόν την κυριακήν,
 οσάκις ο καιρός ήτο βροχερός, ο ύπηρέτης του
 κυρίου Τάννερ, φορών τα καλλίτερα του ένδύματα,
 έπορεύετο σοβαρώς και μεμετρημένω βήματι και
 παραλάμβανεν από της κατοικίας του τον το-
 πάρχον (landmann), εν συνώδευον άχοι της εκ-
 κλησίας, κρατών μετ' αξιοπρεπειίας διά της βω-
 μαλέας του χειρός την όγκώδη λαβήν της προ-
 στατευτικής στέγης. Πλήθος πάντα συνωστί-
 ζετο, όπως τους ίδωσι διαβαίνοντας. Επειτα
 ήρχετο ή σειρά του επισκόπου, εν παραλάμβαν-
 εν έπίσης από του οικημάτος του και συνώδευε
 κατά τον αυτον τρόπον εις τον νεόν, μετ' όλα
 δε ταύτα τα αναβολοκαταβήματα επέτρπε τέ-
 λος και εις εκυτήν ο γενναίος ιδιοκτήτης την
 χείσιν της περιουσίας του.

Η νέα εφεύρησις επί πολλάς εβδομάδας ήτο
 το αντικείμενον όλων των συνδιαλέξεων, και δεν
 έλειψαν φρόνιμοι άνθρωποι σείοντες την κερυλήν
 των και εκφράζοντες φόβους περί των ήθών του
 τόπου και του μέλλοντος της κοινωνίας, άφ' ου,
 υπό το πρόσχημα του πολιτισμού, απήλθονον
 από του σώματος αυτών τη ύπ' αυτου του Θεου
 καταπεμπόμενον ύδωρ.

Και όμως μετ' όλα τα αλεξιβρόχια ή Εριζώ
 εινε σήμερον μία των μάλλον άμαρτυρούσων κομπο-
 ύλων της Οελκτικής Αππενζέλης, ήτις καιτοι
 άφροσθηστα εις την βιομηχανίαν, διεψόλαξεν ου-
 δέν ήττον, ύπερ πάσαν άλλην, τ' αρχαϊκά, ά-
 ρελη, άγνά και σχεδόν πατριαρχικά ήθη της.

ΠΑΥΣΙΜΟΝ ΤΟΥ ΣΤΟΜΑΧΟΥ

Πλήν των άλλων αυτης κατορθωμάτων ή Ια-
 τρική επιστήμη εύρε τελευταίως τρόπον, δι' ου
 δύναται να πλώη την στόμαχον του ανθρώπου,
 ως έν ήτο άπλοσν ύφρασμα, και να τον καθιστή
 δσον ήθελέ τις επίθυμηθείς καθαρόν. Ο τρόπος ού-
 τος, άπλούστατος άμα και ακίνδυνος, εινε ο έ-
 πόμενος: Δειοτάτην εν καουτσούκ σύριγγα, μή-
 κους 1 [2 μ., διαμέτρου δέ 10—12 υποχιλιο-
 μέτρων, προσαρμόζομεν εις ύέλινον χωνίον χωρη-
 τικότητας 500 περίπου γραμμαρίων. Διά της ά-
 ριστεάς χειρός κρατούμεν το χωνίον, ενθ' διά
 της δεξιός εισάγομεν εις τον φάρυγγα το ελεύθε-

ρον της σύριγγος άκρον άλειμμένον διά γλυκερί-
 νης. Είτα ώθούμεν ήπείως την σύριγγα μέχρις εισ-
 δόσεως του τρίτου αυτης, ενθ' συγχρότως παραγ-
 γέλλεται ο άήρωστος να εκτελή τοιαύτας κινή-
 σεις καταπόσεως, ώστε ήθελε να καταπή μακρόν
 μακρόνον. Κατά την στιγμήν ταύτην ύψομεν
 το χωνίον ύπερώνω της του πάσχοντος κεφαλής
 και ήίπομεν εν αυτω το διά την πλώσιν του
 στομάχου ώρισμένον βυστόν.

Της σύριγγος ούτω πληρωθείσας μέχρι του λαί-
 μου του χωνίου, άφίνομεν το όργανον εν τη θέσει
 ταύτη στιγμάς τινας, ειτα δε στρέφομεν το χω-
 νιον τόπον πής τα κάτω, ώστε να αντιστοιχη
 όλίγον κατωτέρω της στομαχικής χώρας του άή-
 ρώστου. Τότε ή εν καουτσούκ σύριγγ' λειτουργ-
 γούσα ως σίφων παρέχει διεξόδον εις βυστόν ενέ-
 χον βλενναν και τροφών λεύκανα. Μετά επανει-
 λημένως τοιαύτας διεκπλώσεις το εκκενούμενον ύ-
 γρην εινε διαφανεστάτον.

Πιστεύεται ότι ταχέως οι πάσχοντες θα εξο-
 κειωθώσιν επί τοσοούτον προς την ειρημένην μέθο-
 δον, ώστε να πλώσωσι τον στόμαχόν των μετά
 της αυτης ευκολίας, μετ' ής νήπτουσι νύν τάς
 χείρας και τη πρόσωπον.

ΔΑΝΕΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ίερους συνώδευε κατάδικον εις τον τόπον της
 εκτελέσεως της ποινής. "Οτε έφθασαν έμπρός του
 κειώματος, ο ίερους εν τή ζήλω αυτου του να
 παρηγορήση τον καταδίκον διά το επικείμενον
 φοβερόν τέλος:

— "Ελα, παιδί μου, λέγει προς αυτον, θάρρος
 . . όλίγο θάρρος ακόμη. Δέν εινε παρά μιχ στιγ-
 μη μόνον. . . Δύριον ουτε θα το ύμψασαι κών.

Προχθές εν τινι αλλούση λόγος εγίνετο περί
 τινος νέου άπόντος, οστις κατά σπανίαν σύμπτω-
 σιν δεν εκκακολογείτο.

Μία μόνη εν των κυρίων έλεγεν ότι δεν ειμ-
 πορούσε να τον υποφέρει.

- "Εν τούτοις εινε καλός νεός, ειπέ τις.
- Δέν λόγω όχι, αλλά . . .
- Μήπως σάς προσέβαλε ποτέ ;
- Πατέ.
- Μά λοιπόν ;
- Ήτον μιχ φορά παρών ύπου μου εξέφυγε
 μιχ άνοησία, και δεν ειμπορώ να του το συγχω-
 ρήσω.

Σκέψεις Άλεξάνδρου Δυμά υίου:
 Την γυναίκα δεν πρέπει ποτέ να επιχειρή τις
 να καταπειση διά της λογικής, αλλά διά της συγ-
 κινήσεως.

Ο Θεός θα ήτο παράλογος και υπερμέτρως
 σκληρός, εάν, άφου έκαμε την ζώην όποία εινε,
 δεν έκαμνε και τον θάνατον.

* Η κυρία *N, καλλονής λίαν μετρίως, ην όμως ήγάπα να μεγαλοποιή καθ' έαυτην, ακούσασα ήμραν τινά τον ήροκήρυκα να καταφέρεται σφοδρώς κατά του έγωϊσμού, τον ήρώτησεν εάν ήτον άμαρτία ότι και αυτή υπερηφανεύετο διά τó κάλλος της.

— Όχι, παιδί μου, είπε πονηρώς ο ήραδς, άμαρτία δέν είναι, λάθος μόνον είναι.

ΛΑΠΘΕΙΑ

* Η όργη και αυτή ή μάλλον δικαία, καταπαύεται πάραυτα, όταν αναλογισθώμεν ότι ο καθ'ού όργιζόμενος είναι δυστυχής. Ό,τι ή βροχή εις τó πύρ, τούτο ή εύσπλαγγχία εις τήν όργήν. Συμβουλεύω τον μη θέλοντα να έχη τύψεις συνειδήτος, όταν άποφασίξη να έδικηθή σκληρώς ύβριν ή τις τή προσγένετο, να παραστή η εις τήν νοήν του υπό ζωηρά χράματα τά άποτελέσματα της έδικητέως του, να φαντασθή τó ύμνó του υπό τούς φυσικούς και ήθικούς πόρους, άγωνιζόμενον κατά της δυστυχίας και της ανάγκης, και να είπη — ήδού τó έργον μου. Μόνον ή σκέψις αυτη δύναται να καταπραύνη τήν όργήν. (Scherhauer).

* Η άξία ήμών θά ήτο πλειότερα εάν έφαινόμεθα όποιοι πράγματι είμεθα άντι να ζητούμεν να φαινώμεθα όποιοι δέν είμεθα.

* Ο πλούτος έχει σχέση προς τήν άρετήν όταν τά πολυμεφθήδια προς τον σφραγόν ταύτα άληθώς εις άναγκαιότατα, άλλ' έμποδίζουν τήν πορείαν και ενίοτε έννεκα αυτών άπόλλυται ή εύκαιρία της νίκης.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Τό Βρετανικόν Μουσείον έπλουτίσθη έσχάτως διά πολυτίμου συλλογής μυστροχιλιών (oiseaux mouchees), ην έκληροδότησεν αυτώ ο σοφός όρνιθολόγος Ιωάννης Γούλδ. Η συλλογή αυτη περιέχει δύο περίπου χιλιάδας των πτηνών τυτών, των μισοτάτων, άμα δέ και λαμπροτάτων, ως εκ των θαυμασίων χωμάτων, τά όποια κοσμοϋσι τήν κεφαλήν αυτών και τó στέρνον. Ητοποθετήθησαν ήδη εντός ύαλωτων σκευοθηκων εν τή άνατολική στοά του Βρετανικού Μουσείου, όπου τó κοινόν δύναται να θαυμάση αυτά.

Γνωστών είναι πόσον δυσκόλως συλλαμβάνονται οί μυστροχιλιοι και τά κολίβρια χωρίς να φθαρώσι τά πτερά των· τó ελάχιστον μολύβδινον σφαιρίδιον τά καταστρέφει. Ηρός σύλληψιν αυτών γίνεται συνήθως χρήσις μικρών δικτύων ή βίπτεται επ' αυτών ύδωρ ή άμμος, όπως ζαλισθώσιν, ή δέ ήήρα αυτη μεγίστην άπαιτεί δεξιότητα και ύπομονήν. Άλισκόμενα ταχώς άποθνήσκουσι, καιτοι διδομένου αυτοίς μέλιτος ή σιταίου ή οίασδήποτε άλλης τροφής κατακλήλου.

Η συλλογή Γούλδ περιλαμβάνει πάντα τά

γνωστά είδη, ιδίως δέ τά της Ηρασιλίας, της Γουάνας, της Περούβιας, της Χιλής και της Παραγουάης εις πλέον των πενήκοντα άνερχόμενα, εν οίς και ο τερπόχουον έχον τήν κοιλίαν και προσκόχουσον τήν κεφαλήν μυστροχιλιος, ο και μικρότερος πάντων. Τούτου τó πώμα δέν εις μεγαλύτερον της μελίσης, τó δ' όλικόν μήκος δέν υπερβάνει τά 6 ύφ εκατόμμετρα.

Άξιοσημείωτοι είναι οί έχοντες μακράν ουρήν μελανήν ή χρυσήν, πρασίνην και κυανήν ή χαλυβόχουον, ο λυγνίτης, ο λοφωτής, ο πορφυρός και άλλοι τινές μετέχοντες της λαμπρότητας των πολυτίμων λίθων.

Υπάρχουσιν εν τή συλλογή και δείγματα του εν Χιλή εύρισκόμενου τριγυριου των μυστροχιλιων· ούτος έχει μήκος 22 ύφ εκατομέτρων και άποτελει τó μεγαλύτερον είδος του γένους τούτου, ελαττοῦται όμως κατά τήν των χρωμάτων παικίλιαν και ώραιότητα.

Τών κολίβριων υπάρχουν πάντα τά είδη, τó τοπάξια, οί Κερχηθόουοι, τó ροδόλασμα, τó ίουρα και πληθής άλλων, ά ή φύσις έδούρησε διά πτερών περιλαμπών ως ακτίνας φωτός.

Μία των Θηκίων περιέχει φωλεάς, ως ήμισυ κέλυρος κάρου τó μέγεθος· είναι δέ κατασκευασμένα εις βάρυθκος και μεταξωδών ύλων εξ άνθών προερχόμενων, και έχουσιν έξωτερικώς επίχρισμα κόκκινος.

Αί φωλεαί αυται εξήρτηνται, ως επί τó πολύ, από φύλλον ή κλαδίσιων πορτοκαλεών, λεμονεών και ροών. Τά ώά είναι μικρότερα των πίσων.

Εν τή δικήν αυτου δ' Ιωάννης Γούλδ προσέφερεν εις τούς επιτρόπους του Βρετανικού Μουσείου τήν περιεργον ταύτην συλλογήν, προς δέ και 3800 δείγματα μυστροχιλιων και 6000 δείγματα άλλα διάφορα άντι 75,000 φράγκων. Η προσφορά έγένετο πάραυτα δεκτή, τó δέ ποσόν τούτο έπληρώθη παρά του ταμείου του κράτους, καθ' ήν στιγμήν ή κυβέρνησις των Ηνωμένων Πολιτειών πράτεινε διπλασίαν τιμήν εις τούς έκτελεστές της διαθήκης.

Η Έφημερίς της Φραγκφούρτης δημοσιεύει περιέργους ειδήσεις περί της εν τή κεντρική Άσία χώρας Θιβέτ, τας όποιās κοινοποιεί προς αυτην αυστριακός περιηγητής, επισκεφθείς πρό τινος τήν χώραν ταύτην.

Οί εν χρήσει γεωγραφικοί χάρται, λέγει ούτος, ειςιν ώτεπιτοπλειστον άνακριθείς στον άφορξ τó Θιβέτ, καθόσον φαίνεται ότι μάλλον εκ πληροφοριών και παραδόσεων καταρτίσθησαν ή εξ επιστημονικής έρευνης και έργασίας. Έπίσης μέχρι πρό μικρού έστερούμεθα σχεδόν ειδήσεων περί της ιστορίας της εν λόγω χώρας. Τό Θιβέτ είναι αυτό τουτου χώρα Ιερών. Εν αυτη ή άναλογία των Ιερών προς τούς κατοίκους είναι δύο προς τρεις, ή δέ ισχύς των Ιερωμένων τάξεων είναι άπερίοριτος. Εί και τó Θιβέτ είναι υπό τήν επικρα-

ρχίαν της Κίνας, τήν όποιαν δύο μανδάρινοι αντιπροσπεύουσιν εν Lassa, ο άτυχής Θιβετιανός εν τή δουλώσει αυτου ούδεμιās τυγγάνει προσασίας. Οί αντιπρόσωποι της Κίνας ούδεμίαν έχουσι ισχύον, παραμένουσι δέ μόνον όπως προστατεύουσι τούς Ιερείς εν άνάγκη.

Ο εκ Κίνας σταλλόμενος υπάλληλος προς διοίκησιν του Θιβέτ θεωρείται ως εξόριστος. Ούδεμία θρησκεία έφθασεν εις τοσοῦτον τυπικότητα και τυραννικότητα, όσον ο βουδισμός εις τας χείρας των Θιβετινών Ιερών.

Τό Θιβέτ είναι προς τούτους ή χώρα της άκρας ήπαρότητας· συνήθεια ύπάρχει αι γυναίκες ούδέποτε να πλύνουσι τó πρόσωπον, άλλ' ή καθαρεία φθάνει εις τó μη περαιτέρω ιδίως εν ταις οικίαις, ών οί τοίχοι έμποιοϋσιν αηθίαν.

Ο οικογενειακός ώσαύτως βίος των Θιβετινών διαφέρει μεγάλως του των άλλων λαών της άνατολικής Άσίας. Εν Θιβέτ επικρατεί ή πολυανδρία, τούτο δέ όχι δι' έλλειψιν γυναικών, διότι και ενταύθα αι γυναίκες είναι πλειότεραι των άνδρών, άλλά δι' οικονομικούς λόγους.

Ο αυστριακός περιηγητής, εις τν όφείλονται αι άνωτέρω πληροφορίαι, παρετήρησεν ότι ή γυνή, καιτοι έχουσα τόπους συζύγου, είχε πάντοτε τήν διοικήσιν της οικίας. Όταν τις νυμφεύηται, όλοι οί άγαμοι συγγενείς αυτου έχουσι τά αυτά, οία και αυτός, δικαιώματα επί της συζύγου του, ή κατάστασις δ' αυτη σπανίως δίδει άφορμήν εις έριδας. Προκειμένου ν' ανακαλυφθή ο αληθής πατήρ τέκνου γεννηθέντος εκ τοιούτου γάμου, ως οδηγός χρησιμεύει ή όμοιότης, εάν δέ συμπίση προς ούδένα των συζύγων της μητρός του να δομοάζη τó παιδίον, εις τήν μάμμην άπόκειται να ύποδείξη τήν πατέρα.

Κατά τινα βιενναίαν έφημερίδα ή έπίσημος βασιλική άμαξα, ης έπέβαινον ή βασίλισσα των Βέλγων και ή πριγκίπισσα Στεφανία, ή μηνηστή του άρχιδουκός της Αυστρίας Ροδόλφου, κατά τήν ήμραν της πανηγυρικής αυτών εισόδου εις Βιέννην, κατασκευάσθη τώ 1700 εν Μαρτίτη χάρη της εορτής της στέψους του αυτοκράτορος Καρόλου του ΣΤ'. Η προκειμένη άμαξα, πολυτελέστατα κεκοσμημένη, έχει όλους ιδιόρρυθμον σχήμα. Ούδεμία έδρα ύπάρχει διά τον άμαξηλάτην, τοιαύται δέ ύπάρχουσι μόνον εν ταις βασιλικώς άμαξοστασίαις της Μαρτίτης και εν τή επαύλει του Τριανόν, ένθα διατηροϋσι μίαν ως ενόθμιον του πρώτου Ναπολέοντος.

Τό έσώφεν της άμάξης καλύπτεται υπό έρυθρού βελούδου κεκοσμημένου διά χρυσών κροσσών, άλλά και τó ύπερθεν αυτης είναι επίσης κεκαλυμμένον υπό βελούδου του αυτου χρώματος, και κοσμεται δι' όρειχαλκίμων κοσμημάτων. Εκ των τεσσάρων γωνιών της κατέρχονται πολυτελείς χρυσοί θύσανοι, άνω δέ αυτης ύψοῦται λαμπρόν στέμμα πάνυ τεχνικώς έγγεγλυμμένον και φέρον

έγκεκολλημένους πολυτίμους λίθους. Αί ύβλοι αυτης είναι έννετικαί, λεπτόταται και κεκοσμημέναι μετά τελείας τέχνης.

Η κίβωτός της περι ης ο λόγος άμάξης κοσμεται δι' άλληγορικών εικόνων γεγραμμένων υπό του βιενναίου ζωγράφου Wagenschoep τώ 1763. Αί σαγαί των ίππων εισι κεκοσμημέναι διά μικρών χρυσών πλακών και φέρουσι τον δικέφαλον άετόν της Αυστρίας μετά του σκήπτρου, του ξίφους και του στέμματος.

Οί άζωνες εισιν έπίχρυστοι, τά όλίγα δέ ξύλινα μέρη αυτης καλύπτονται υπό λαμπρού έρυθρού χρώματος, ως έπίσης και οί τροχοί, οίτινες εισι μετά μεγίστης λεπτότητας γεγλυμμένοι.

Η μεγαλοπρέπεις αυτη άμαξα θά σύρεται υπό 6 λευκών ίππων έκλεκτών. Έπί του ένός των πρώτων, καθώς και επί του έτέρου των τελευταίων, θά επιδικίνωσιν εις θεράπων και ο άμαξηλάτης, άμφοτέρω φέροντες Ισπανικην ένδύμασιαν. Έκαστος δέ των δύο άλλων ίππων θά κρατήται διά της χειρός υπό άκολούθου νεανίου ένδεδυμένου ώσαύτως κατά τον Ισπανικόν τρόπον.

Κατά τινα στατιστικήν εν Άγγλία έδαμηνήθη τó παρελθόν έτος εις οίνοπνευματώδη ποτά οίνον, ζύθον, οινόπνευμα, τó ύπέροχον ποσόν των 122,279,273 λιρών στερλινών, δια αναλογεί 75 φράγκα κατά κεφαλήν. Τώ 1860 ή δαπάνη άνήρχετο εις 86 εκατομμύρια λιρών, τώ 1876 άνέβη εις τó κολοσσαίον ποσόν των 147 εκατομμυρίων, έκτοτε δ' ένεκα της κακής οικονομικής καταστάσεως των πραγμάτων ήλαττώθη όλίγον. Όπτε ή Άγγλία δαπανά εις ποτά ποσόν ύπερβαίνον τον δημόσιον προϋπολογισμόν της.

Εν Γερμανία ή μέθη ποιείται ώσαύτως πρόοδον καταπληκτικήν, και όμως ο γερμανικός λαός είναι ο μάλλον εύπαιδευτος επί της γης. Φαίνεται ότι ο άνθρωπος, όστις διατείνεται μετά τοσαύτης υπερηφανείας ότι έφθασεν εις τήν ήλικίαν του λόγου, έφευρίσκει τρόπους όπως άπολέση τó λογικόν, και πέση εις τήν άποικτήνωσιν. Η Βουλή εν Γερμανία πρόκειται να ψηφίση άυστηρότατον νόμον κατά της μέθης, όπως δικαίω λύση τας προόδους αυτης.

Εις τας Ηνωμένας Πολιτείας της Άμερικης τó κακόν είναι έτι χειρόν. Έκεί ήναγκάσθησαν να έγκλείσωσι τούς εξ επαγγέλματος μεθύσους εις ειδικά καταστήματα, μέχρις ου άποθάλωσι τήν δλαθρίαν έξιν. Άλλά πρό τινος χρόνου, ως να μη ήρκει ή χρεία των ποτών, ήρξατο διαδιδόμενη και ή χρεία του όπλου.

Εύρέθη, λέγει έφημερίς τις, φάρμακον της άϋπνίας, άλλά μένει να εξετασθή αν όντως συνεπιφέρει και θεραπείαν. Τό φάρμακον είναι περιεργον δέν είναι όπιον, ούτε μορφίνη, ούτε βρώμιον, ούδε χλωρόλιον· ο Ιατρός D. Bisenx εκ Βιέννης εύρεν έτι άπλούστερον τούτων, τόσον μάλι-

στα άπλαυν, ώστε εις αυτόν και μόνον μένει ή εθίονη. Διά να κοιμηθῆ, λέγει, τίς, άρκει ν' άνοιγοκλείσῃ, ως λέγομεν κοινώς. 20 ή 30 φορές κατά συνέχειαν τούς θφθαλμούς του· τούτο θέλει κουράσει τās βλεφάριδας τόσον, ώστε μετά τινας στιγμάς ύπνος άνατάσχατος θά καταλάβῃ τόν τέως άϋπνον.

Ο καθηγητής Πορρο διατείνεται, ότι ούτος ο τρόπος επιτυγχάνει θαυμάσια εις πάσας τās άϋπνίας, τās προερχομένας εκ νευρικής καταστάσεως. Ούχ ήττον και αυτή ή άπλή άϋπνία ή προερχομένη ενίοτε άνευ προφανούς αιτίας καταπολεμείται. Ολολογοϋμεν, λέγει ο γραφών, ότι εις ήμάς δέν επέτυχε τὸ φάρμακον, τούτο όμως δέν εινε λόγος κατά τῆς θεωρείας· εινε τόσον εύκολος, ώστε πάντες δύνανται νά δοκιμάσασιν.

ΑΙ έφημερίδες τῆς Καλιφορνίας δημοσιεύουσι τήν στατιστικήν τῶν μεταλλείων τοϋ χρυσοϋ και άργύρου κατά τὸ 1880. Η παραγωγή τοϋ χρυσοϋ ήτο 33 1]2 εκατομμύρια δολλάρια, ή τοϋ άργύρου δέ 40 εκατομμύρια. Τῶ μεταλλείων Κολοράδου παρήγαγε τὰ πλείοτερα ποσά τιμα μέταλλα, εἶτα έρχεται ή Καλιφορνία 18 εκατομ., ή Νεβάδα 11 1]2 εκατομ., ή Ουτάχ 6 1]2 και άλλα τινά τῶν μεταλλείων. Η όλική παραγωγή δέν διαφέρει ούσιωδώς τῆς τοϋ 1879.

Κατά τινε εκθέσειν τοϋ προξένου τῶν Ηνωμένων Πολιτειῶν εν Maracaiibo τῆς Βενεζουέλας, άρχαιοτάτη τις κοίτη πετρελαίου εβρέθη μεταξϋ τῶν ποταμῶν Zaca και Zulia. Έγγύς τοϋ πρώτου τῶν δύο τούτων ποταμῶν ύπάρχει ύψωμα άμμόδες εκτάσεως περίπου 35 ύκρῶν και ύψους 10, επί τῆς επιφανείας δ'αυτοϋ ύπάρχουσι πολλή και κυλινδρική καιλότητες, αἵτινες φαίνονται έργα τέχνης άνθρωπίνης. Εκ τῶν κοιλοτήτων τούτων εκχέεται όρηκτικώς ρεϋμα πετρελαίου μειγμένον μετά θερμοϋ ύδατος, ή δέ εκροή συνοδεύεται υπό θερμῶν όμοίου πρὸς τὸν ύπὸ δύο ή τριῶν άτμομηχανῶν άτμοπλοίου γινόμενον. Η ύπερ τῆ ύψωμα αἰρομένη στήλη άτμοϋ θά ήτο όρατῆ εις μακράν από τοϋ μέρους τοϋτου απόστασιν, εάν δέν απέκρυπτεν αὐτήν πυκνὸν δάσος, όπερ ή κοίτη τοϋ πετρελαίου, ή προφανώς κάτωθεν κειμένη, διατηρεῖ πάντοτε άκμαῖον, και όροσερόν και παράσινον τὸ φύλλωμα του. Ο δόκτωρ Mac Gregor βεβαιοῖ, ότι σταθεῖς πλάσιον μίξς τῶν εἰρημένων κοιλοτήτων, μετά πολλῆς δυσκολίας επλήρωσεν εν διαστήματι 42 δευτερολέπτων άγγεῖον χωροϋν 15 φιάλας, τοϋθ' όπερ άντιστοιχεῖ πρὸς τέσσαρα γαλλόνια κατά πῶν λεπτόν, ήτοι 240 γαλλόνια καθ' ώρα και 5,760 κατά 24 ώρας. Παρατηρήθη όσαύτως εις El Venezuela φαινόμενον περίεργον συνιστάμενον εις συνεχῆς εκλάμψει άνευ εκρήξεως κατά τήν εισοδον τῆς λίμνης Maracaiibo· τὸ φαινόμενον τούτο, όπερ οἱ ναυτικοὶ αποκαλοϋσι «Φάρον τοϋ Maracaiibo», άποδοτέον κατά πῶσαν πιθανότητα

εις άναφλέξεις τοϋ αέριου τοϋ διακεχυμένου καθ' άπασαν τήν χώραν ταύτην, ήν οἱ κάτοικοι αποκαλοϋσιν «Αθήν». Εἶνε άναμφίβολον ότι μεγάλη άφθονία πετρελαίου εβρίσκαται οϋ μόνον ενταϋθα, αλλά και εν Κολομβία, ενθα οἱ κάτοικοι μέρους τινὸς συνάχουσιν αὐτὸ διαβρέχοντες πανία, τὰ όποια κατόπιν στραγγίζουσι πρὸς πλήρωσιν τῶν βαρελιῶν των εκ τῆς πολυτίμου ταύτης ύλης.

Κατά τοϋς πιθανώτερονς ύπολογισμοϋς ή αξία τῶν κατά τὸ 1880 ναυαγησάντων πλοίων πάντων τῶν εθνῶν μετά τῶν φορτίων των άνέχεται περίπου εις 68, 327, 000 λιρῶν στερλινῶν, εἰς ὧν 47, 495, 000 άνήκον εις Ἑγγλους ιδιοκτῆτας. Ο άριθμὸς τῶν ναυαγησάντων πλοίων άνήλθεν εις 1080, ήτοι κατά 8 όλιγώτερα τῶν τοϋ προηγούμενου έτους. Οἱ εκ τῶν ναυαγίων τούτων άπολοσθέντες άνθρωποι ύπολογίζονται εις 4,000.

ΕΙΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΝ

ΜΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΗ ΚΑΘ' ΕΒΔΟΜΑΔΑ

Τῆ διαταγῆ τῆς διευθύνσεως τῆς άστυνομίας τῶν Παρισίων έτοιμοκολλήθησαν καθ' ὅλον τὸν νομόν τοϋ Σηκουάνα δήληξι προσυλακτικαί καθ' ήν περίπτωσηιν ήθελε τις δηγθῆ υπό λυσσάντος κυνός.

Τῆς δήληξις ταύτας, συνταχθείσας υπό ειδιχῆς επιτροπῆς τοϋ επί τῆς δημοσίας υγείας συμβουλίου, ώφέλιμον νομίζομεν νά καταστήσωμεν γνωστάς εις τοϋς άναγνώστας τῆς «Εστίας».

«Άμν ως άτομόν τι δηγθῆ υπό ζώου πάσχοντος λύσσαν ή υπόπτου λύσσης, άνάγκη τὰ προκαίσειν μέσιν άίματος εκ τοϋ τραύματος, νά πλήρῃ και νά καυτηριάσῃ αὐτό.

1ον Πρέπει άμέσως νά προκαλέσῃ, δι' έπαρκῶν πιέσεων, άφθονον ρύσιν αίματος από τε τῶν βαθυτέρων και ελαφροτέρων δηγημάτων, νά πλήρῃ αὐτὰ δι' άφθόνου ύδατος, ή διὰ κρουνοϋ ύδατος, εάν ήνε δυνατὸν τοϋτο, ή διὰ παντῆς άλλου ρευστοϋ (και δι' αὐτοϋ τοϋ ούρου) μέχρι τῆς στιγμῆς τῆς καυτηριάσεως.

2ον Η καυτηρίασις δύναται νά γείνη διά καυστικῶν φαρμάκων τῆς Νιέννης, βουτύρου τοϋ άντιμονίου (χλωροϋχοϋ άντιμονίου), ή χλωροϋχοϋ ψευδαργύρου, και πρὸ παντὸς διὰ πεπρωκτωμένου σιδήρου, όστις εινε τὸ καλλίτερον τῶν καυστικῶν. Τὴν καυτηρίασιν δύναμεθα νά ενεργήσωμεν δι' οἶνον ήπαστε τεμαχίου σιδήρου (διὰ τοϋ άκρου σιδηρῆς ράβδου, πυρολαβίδος, κλειδῆς, ήλου, κττ.) θερμανθέντος μέχρι πυρακτώσεως, άρκει νά θέλωμεν άπαντα τὰ μέρη τοϋ τραύματος.

3ον Ηξς τις δύναται νά ετελέσῃ τήν καυτηρίασιν πρὸ τῆς άφίξεως τοϋ ιατροϋ, άτε τῆς επιτυχίας αὐτῆς εξαρτωμένης εκ τῆς ταχύτητος μεθ' ής γίνεσται.

4ον ΑΙ διὰ τῆς άρμονίας και τῶν διαφόρων οἰνοπνευμάτων γινόμεναι καυτηριάσεις οὐδὲ τήν ελαχίστην παρέχουσιν ώφέλειαν».